БАЖАРИЛГАН ИШГА БАҲО ВА ҲАРАКАТ ПРОГРАММАСИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 260 (4359)

14 НОЯБРЬ, 1980 й.
ЖУМА

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми қарорлари амалда

ЙИҒИЛИШ ВА КОНФЕРЕНЦИЯЛАРДА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ ФАОЛИЯТИНИНГ ҲАММА ТОМОНЛАРИ АМАЛИЙ, ЎТКИР ВА ЎЗ-ЎЗИНИ ТАНҚИД ҚИЛИШ ШАРОИТИДА КЎРИБ ЧИҚИЛМОҚДА, КАМЧИЛИК ВА НУҚСОНЛАР ОЧИБ ТАШЛАНМОҚДА, ИЖОБИЙ ИШЛАРНИНГ ҲАММАСИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА. КОММУНИСТЛАРНИНГ ТАНҚИДИЙ ФИКР-МУЛОҲАЗАЛАРИ ВА ТАКЛИФЛАРИ ЖУДА ҚИММАТЛИДИР. АНА ШУ ФИКР-МУЛОҲАЗАЛАР ВА ТАКЛИФЛАР ЮЗАСИДАН ДАРҲОЛ КОНКРЕТ ЧОРАЛАРНИ КЎРАЁТГАН ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИ ҒОЯТ ТЎҒРИ ИШ ҚИЛМОҚДАЛАР. БУ ЖУДА СОЗ, БУ — ЙИҒИЛИШЛАРНИНГ ТАЪСИРЧАНЛИГИНИ, ТАНҚИДНИНГ ТАЪСИРЧАНЛИГИНИ КУЧАЙТИРАДИ.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

(КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1980 йил) Пленумида сўзлаган нутқидан).

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДАН ХАБАРЛАР

ТОШКЕНТ ЛОКОМОТИВ ДЕПОСИ

Юк поездлари профилактикасининг цехи мастери Г. Агилдиевнинг ҳисобот-сайлов йиғилишида сўзлаган нутқи коммунистларнинг эътиборини тортди. У ремонт ишларини ташкил этишни яхшилашни таклиф этди, масала парткомнинг навбатдаги мажлисида муҳокама этилди, ремонт хизмати ишидаги камчиликларга барҳам бериш юзасидан конкрет тадбирлар кўрилди. Ҳозирги вақтда ремонт сифати яхшиланди, составнинг бўш туриб қолиш ҳоллари қисқарди.

СЕРГЕЛИ АВИАКОРХОНАСИ

Ҳисобот-сайлов йиғилишида сўзга чиққан коммунистлар авиаторлар ошхонаси қурилиши суст олиб борилаётганини танқид қилган эдилар. Объектга қўшимча бригадалар юборилди. Қисқа муддатда ошхонанинг янги биноси қад кўтарди, яқинда у ишга тушди.

46-АВТОБАЗА

Шофёр К. Султонов ўз сўзида машиналарнинг йўлга чиқиши бўш назорат қилинаётганини танқид қилган эди. У юклаш-тушириш ишларини ташкил этишни яхшилаш тўғрисида таклиф киритган эди. Коммунистнинг бу таклифи партия бюроси йиғилишида муҳокама этилди. Машиналардан фойдаланиш бўлими бошлиғининг ҳисоботи тингланди. Ҳозирги вақтда назоратни кучайтириш, автотранспорт иши, машиналарнинг бўш туриб қолишини камайтириш юзасидан тегишли тадбирлар ишлаб чиқилди.

«СОВҒАЛАР» ФАБРИКАСИ

Коммунист Л. Қаюмова маъмурият эътиборини ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланишга қаратди. Масалан, корхонада иккинчи хом ашёдан оқилона фойдаланилмаяпти. Ҳозирги вақтда янги корпус қурилиши ниҳоясига етмоқда. Унинг айрим участкалари иккиламчи хом ашёни қайта ишлаяпти.

«СРЕДАЗКАБЕЛЬ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

— 3-цех коммунистлари партия, комсомол ўқуви ва иқтисодий таълим системасида ўқув группаларини комплектлаш суст бораётгани тўғрисида мулоҳаза билдиришган эди. Бу масала цех партия бюроси йиғилишида кўриб чиқилди, қисқа муддат ичида бешта группа-партия, комсомол ўқуви, иқтисодий таълим ва коммунистик меҳнат мактаби группалари ташкил этилди.

Пропагандистлар учун семинар ўтказилди. Уларга зарур ўқув қўлланмалари ва материаллар ажратилди.

ЧКАЛОВ НОМИДАГИ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

95-цех коммунистлари цехни реконструкция қилишни тезроқ туглаллаш, иш шароитини янада яхшилаш масаласини кўтарган эдилар. Ҳозирги вақтда реконструкция ишлари ниҳоясига етди, цех механикларининг иши яхшиланди.

Тошкент бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот ва сайловлар ниҳоясига етяпти. Партия йиғилишларида коммунистлар партиявий ишларнинг барча томонларига катта эътибор бермоқдалар. Бунда ижодий активлик, талабчанлик, ҳал этилмаган масалаларга жиддий ёндошиш намуналарини кўрсатмоқдалар.

Йиғилиш ва конференцияларнинг қатнашчилари партия сафларининг бирлиги ва жипслигини намоён қилмоқдалар, КПССнинг ички ва ташқи сиёсатини, унинг Марказий Комитети кўп қиррали фаолиятини якдиллик билан маъқулламоқдалар.

Ҳисобот-сайлов кампанияси мобайнида коммунистлар барча ижобий ишларни янада бойитишга, илғор тажрибаларни барчанинг мулкига айлантиришга, шу билан бирга камчилик ва нуқсонларга барҳам бериш учун барча чораларни кўришга интилмоқдалар. Кўпчилик бўлиб кенгашиб иш кўриш, ўзаро фикр ва тажрибалар алмашиш, ишларнинг янада таъсирчан форма ва методларини топиш, қолоқ участкаларни илғорлар даражасига етказиб олиш имконини беради.

Мусобақа пешқадамлари

АМАЛИЙ ЖАВОБ

Босим остида қуйиш коллективи «Таштекстильмаш» заводида учинчи квартал иш якунларига кўра энг яхши деб топилди. Октябрь ойи топшириғи 110 процент бажарилди.

Цех коллективи ой сайин катта муваффақиятларга эришаётгани, КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олаётгани, корхонада авж олган ўзаро мусобақада етакчилик қилаётганининг бош сабаби коммунистлар активлигидадир.

Яқинда бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов партия йиғилишида ишчан амалий суҳбат бўлди. камчиликлар очиб ташланди. Бунга йўл қўйган кишилар танқид қилинди, ишни янада яхшилаш юзасидан амалий таклифлар киритилди. Бу изсиз ўтмади, албатта. Кейинги бир ярим ой ичида цехда иш жўнашиб кетди.

Ишчилар партия бюроси иши активлашганини таъкидламоқдалар, моддий-техника таъминоти ҳам яхшиланди.

Бугунги кунда босим остида қуйиш цехининг партия ташкилотига термист А. Горшков бошчилик қиляпти. У коллективни зарбдор ишларга руҳлантиряпти, партия бюроси аъзолари куч-ғайратларини ана шунга сафарбар этяпти. Яхши ташкилотчи А. Горшков коллективни янги марралар сари бошлаб боряпти.

— Ишда шахсий намуна кўрсатиш жуда муҳим,— дейди секретарь. — Шунинг учун ҳам унинг ўзи смена топшириғини 130 процентдан бажаряпти. Партия группаси ташкилотчиси Н. Панкратов ва дастгоҳлар ремонти бўйича слесарь В. Тохтуев сингари коммунистлар ҳам ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили ҳисобига меҳнат қилишяпти.

Рангли металларни тежашга, тўқув машиналарини ихчамлаштиришга цехда катта эътибор берилаяпти. Масалан, яқин вақтларгача ҳам йигирув машиналарининг баъзи қисмлари чўяндан тайёрланарди. Бу катта меҳнатни талаб этарди. Цех коммунистлари бош металлург бўлимининг конструкторлари билан ҳамкорликда янги технология ишлаб чиқишди. Ҳозир ана шу деталларнинг ҳажми уч марта камайди. Бундай ташаббускорлар ўртасида партия бюросининг аъзоси, тажрибали рационализатор, цех бошлиғи А. Умеров ҳам бор.

Партия ташкилоти ишидаги яна бир характерли мисолни келтириб ўтайлик. Авваллари қуйилма чиқиндилари цехдан ташқарига олиб чиқилиб кетилар эди. Босим остида қуйиш участкасининг партия группаси чиқиндиларни цехнинг ўзида қайта ишлашни таклиф этди. Фақат октябрь ойи якунига кўра участка коллективи олти тоннадан зиёд алюминни тежаб қолди.

Цехда идеология ишлари яхши йўлга қўйилган. КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1980 йил) Пленумидан сўнг коммунистлар йиғилиш ўтказишди. Унда Пленум қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг сўзлаган нутқи ҳар томонлама чуқур ўрганилди.

Бу йиғилишда маҳсулот сифатини янада яхшилаш, халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришини кўпайтириш тўғрисида амалий суҳбат бўлди. Натижа яққол кўриниб турибди. Октябрь ойида ўн минг қозон, чучвара тугадиган 14 минг мослама, 2500 та пичоқ тайёрланди.

Юқорида келтирилган мисоллардан кўриниб турибдики, партия ташкилотининг цех меҳнат ва жамоат ҳаётидаги роли тобора ошиб боряпти. У цех ҳаётининг барча соҳаларини қамраб олган, коллективни ўнинчи беш йиллик режаларини муваффақиятли адо этишга руҳлантиряпти.

А. ГРЕКОВ.

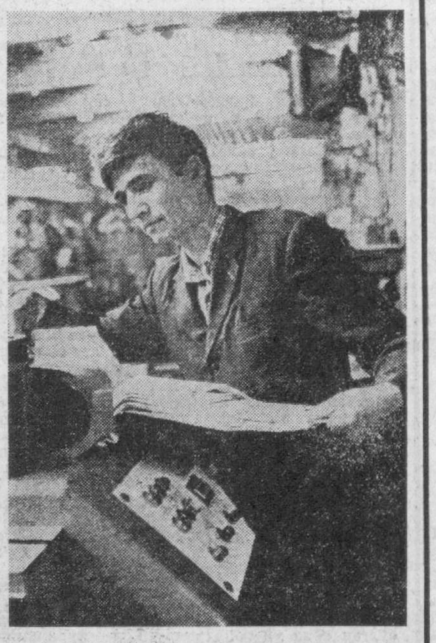

ҚАРОР ВА ИЖРО

Изчил план асосида

«Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 4-механика-йиғув цехи ишчилари одатдагидек эрталаб ўз участкаларида беш минутлик йиғилишга тўпландилар. Кунлик топшириқни бажариш учун бугун нималар қилиш кераклиги ҳақида конкрет маслаҳатлашиб олдилар, ўз мулоҳазаларини билдирдилар. Масалан, айрим деталларга етарлича хом ашё етказиб берилмаяпти. Демак, цех раҳбарлари бу масалани завод бўйича эрталабки селектор йиғилишида кўтаришлари, бунинг сабабларини аниқлашлари керак. Ҳамма ўз иш жойига тарқалди. Цех партия ташкилотининг секретари Ў. Шербоев ҳам бошқа ишчилар каби беш минутлик йиғилишдан қониқиш ҳосил қилди.

Ҳисобот-сайлов партия йиғилишида у коммунистларнинг коллектив ўртасида тарбиявий ишларни кучайтириш зарурлиги тўғрисида гапиришганини эслади. Янги сайланган партия бюроси йиғилиш қарорини бажара бориб, коллективнинг ҳар бир аъзоси умумий ишда актив қатнашишини вазифа қилиб қўйди. Цех раҳбарлари, партия ва жамоат ташкилотлари вакиллари қатнашадиган беш минутлик йиғилишни мунтазам ўтказиб туришга қарор қилинди. Кўргазмали агитацияни янгилашди.

Одам ўзига эътибор билан қарашаётганини сезса, янада унумли ишлашга, иштиёқ билан меҳнат қилишга интилади. Сеялка ишлаб чиқариш цехи коммунистлари зарбдор меҳнат намуналарини кўрсатишяпти, мусобақада етакчилик қилишаяпти. Пармаловчи Д. Аблякимова, токарь С. Степанченко, слесарь-йиғувчилар Т. Нурмуҳамедов, М. Колпиков ва бошқалар смена топшириқларини мунтазам 120—130 процентдан бажаришяпти.

Биронта ҳам танқидий мулоҳазани эътибордан четда қолдирмаслик «Узбексельмаш» бирлашмаси партия ташкилоти иши учун характерлидир. Барча цех партия ташкилотларида бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларида билдирилган танқидий мулоҳазалар, коммунистларнинг таклифлари умумлаштирилди. Буларнинг кўпчилиги амалга оширилди.

Завод бошқармаси инженер-техник хизмати бўлимининг коммунистлари йиғилиш қарорига янги дастгоҳларни ишга тушириш ишларини яна кучайтириш зарурлиги тўғрисидаги бандни киритишни таклиф этишди. Бу таклиф иш самарадорлиги ва сифатини оширишга ёрдам бериши мумкин эди. Ана шунинг юзасидан тадбирлар тузилди, уни ишлаб чиқишда эса техника хизмати бўлими партия ташкилотининг секретари, сифатни бошқариш ва стандартлаш бўлими бошлиғи И. Денисенко катта ёрдам берди.

Коммунистларнинг таклифларини амалга ошириш ишчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини янада яхшилаш имконини берди, КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш юзасидан зиммага олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга мустаҳкам асос бўлмоқда.

В. ДРАЧЕВ,
партия комитети секретарининг ўринбосари.

* * *

СУРАТЛАРДА: «Узбексельмаш» 3-темирчилик-пресс цехининг илғор ишчиси коммунист Т. Келдинов коллективда актив новатор сифатида шуҳрат қозонган; 4-цехнинг энг яхши мураббийси «Ҳурмат Белгиси» орденининг кавалери У. Шербоев ёш ишчи К. Дуйсенов билан; партия комитетининг навбатдаги мажлисида коммунистларнинг танқидий фикрларини амалга ошириш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқилмоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

КОММУНИСТЛАРНИНГ СЎЗЛАРИДАН

Слесарь Ш. Рафиқов, «Узремстрой» тресги.

— Коллективимиз ўртасида социалистик мусобақани ташкил этишда ҳали кўпгина камчиликлар бор. Партия ташкилоти етарлича сафарбарлик руҳида иш олиб бормаяпти. Бунинг оқибатида мусобақа таъсирчанлигини йўқотди. Мусобақа гоҳ-гоҳида, юзаки якунланяпти.

Слесарь Х. Шокиров, «Узвторцветмет» бирлашмаси.

— Сергели райони саноат зонасига жойлашган саккизта йирик корхонада минглаб ишчи ва хизматчилар меҳнат қилмоқдалар. Лекин уларнинг ишга етиб боришлари осон бўлмаяпти. Чунки бу ерга фақат биргина 75-автобус қатнаяпти, холос. Транспорт хизматини яхшилаш мақсадида менингча бу маршрутни саноат зонасигача узайтириш ҳамда яна бир автобус маршрутини йўлга қўйиш чорасини ўйлаш керак.

Силлиқловчи А. Абдуллаев, «Миконд» заводи.

— Партия комитети ва маъмурият янги, унумли дастгоҳларни тезроқ жорий этишга етарлича эътибор бермаяпти. Ҳолбуки, бу меҳнат унумдорлиги ва иш сифатини оширишнинг катта резерви ҳисобланади.

Слесарь-йиғувчилар бригадаси бошлиғи В. Наумов, «Ташхимсельмаш» заводи

—Партиявий ишларнинг самарадорлиги кадрларга юксак талабчанликни, қабул қилинган қарорларнинг ижросини синчиклаб текширишни талаб этади. Парткомнинг ишида айнан шу нарса етишмаяпти.

КОММУНИСТЛАР КЕНГАШМОҚДАЛАР

Олдинда янги марралар

«Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи беш йилликнинг ўтган тўрт йилу ўн ойи мобайнида планга қўшимча беш миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилди. Бугунги кунда давлат Сифат белгиси олган маҳсулотлар умумий ишлаб чиқариш ҳажмининг 20 процентини ташкил этади.

План ва мажбуриятларни бажаришда коммунистларнинг етакчилик роли, фойдаланилмаётган резерв ва имкониятлар, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини янада ошириш бўйича партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида бирлашма ҳисобот-сайлов партия йиғилишида амалий суҳбат бўлди.

Коммунистлар ишлаб чиқаришнинг муҳим участкаларида ишлашяпти. Ишда ва жамоат ҳаётида шахсий намуна кўрсатишяпти. Дурадгор А. Орлянский, ишчи В. Татарникова, А. Рамазонов, силлиқловчи А. Яҳёев, пардозловчилар Т. Минулина, Ш. Қосимова, М. Ляпина, мастерлардан В. Сезанец, Е. Листраденкова, Х. Аъзамов сингари пешқадамлар мусобақада етакчилик қилишяпти, коллектив ўртасида муносиб обрў қозонишяпти.

Сўзга чиққан коммунистлар партия ташкилоти ишидаги ижобий томонларни қайд этиш билан бирга айрим камчилик ва нуқсонлар тўғрисида жон куйдириб гапиришди. Станокчи Ш. Искандаров шундай дейди:

— КПСС XXV съезди қарорларини бажара бориб, бизнинг цехимиз коллективи шу йилнинг ўн ойлик планини муваффақиятли бажарди. Партия XXVI съезди шарафига кенг тус олган мусобақа натижасида ана шундай ютуқларга эришдик. Коммунистлардан З. Муҳитдинов, А. Князев, Ҳ. Собировлар съезд шарафига оширилган социалистик мажбурият қабул қилдилар. Бироқ, бизда ҳамма иш силлиқ кетяпти, деб бўлмайди. Материалларнинг сортларга етарлича ажратиб берилмаётгани, бу ишнинг бир маромда бормаётгани натижасида биз бошқа цехлар қўлини боғлаб қўяпмиз. Бино ремонтталаб. Ёғочни тахлашни механизациялаш тўғрисида бир неча йиллардан бери гап боради. Лекин ҳеч қандай амалий иш қилинмаяпти.

Бичиш цехи ишчиси, цех партия ташкилоти секретари А. Йўлдошев эса шундай деди:

— Цехимиз «Сафимизда қолоқлар бўлмасин!» шиори остида ишлаяпти. Унда 22 КПСС аъзоси ва партия аъзолигига бир кандидат бор. Улар бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Коммунистлар шу кунларда «Ўнинчи беш йилликни зарбдорона якунлайлик», «КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олайлик!» шиорлари остида фидокорона меҳнат қилмоқдалар, бошқаларни ўз ортларидан эргаштирмоқдалар. Коллективимизнинг бутун куч-ғайрати меҳнатда юксак натижаларга эришишга, иш унумини оширишга, маҳсулот сифатини яхшилашга қаратилган. Шу йилнинг уч квартали плани 104,4 процент бажарилди, аммо кадрлар қўнимсизлиги, прогул қилиш ҳоллари сингари камчиликларга барҳам берилганда эди, ютуқларимиз бундан ҳам салмоқлироқ бўларди.

Йиғилиш КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1980 йил) Пленуми қарорларини амалга ошириш, партия XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани янада кенг тус олдиришни коммунистлар зиммасига юклади.

С. НИШОНБОЕВ.

Тонгги газеталарда

● 12 ноябрда Катта Кремль саройида Совет — Финляндия ҳужжатларини имзолаш маросими бўлди.

● Кеча Тошкентда Ўзбекистоннинг пойтахт области партия ташкилотининг актив йиғилиши бўлди. КПСС Марказий Комитети 1980 йил октябрь Пленумининг якунлари ва область партия ташкилотининг Пленум қарорларидан ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалари тўғрисида Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов доклад қилди.

Йиғилиш КПСС Марказий Комитети 1980 йил октябрь Пленуми қарорларининг, ўртоқ Л. И. Брежнев нутқидаги қоидалар ва хулосаларнинг чуқур мазмуни ҳар бир меҳнаткашнинг онгига етказилиши учун идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада такомиллаштириш йўлларини белгилади.

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

Бугунги ишни эртага қолдирмай

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг маҳсулотлари республикамиз пойтахтининг ташқарисида ҳам кенг маълумдир. У харидорлар эътиборини қозонган. Ҳисобот-сайлов партия йиғилишида беш йиллик бошидан буён планга қўшимча ўн бир миллион сўмлик маҳсулот реализация қилингани, меҳнат унумдорлиги тўрт йил ичида 20,3 процент, ишлаб чиқариш ҳажми эса 25,1 процент ошгани таъкидлаб ўтилди.

Зотан ҳисобот-сайлов партия йиғилишида коммунистлар муваффақиятлар ҳақида камроқ тўхталиб, асосий эътиборни ҳал этилмаган масалалар ва камчиликларга қаратдилар. Мухбиримиз партия комитети секретари К. Тишина билан учрашиб, ундан коммунистларнинг ҳисобот-сайлов партия йиғилишида билдирган танқидий мулоҳазалари қандай бажарилаётгани ҳақида гапириб беришни илтимос қилди.

— Бир неча коммунистларнинг нутқларида, — деди К. Тишина. —Тошкент тўқимачилик комбинати ип калавасини бир маромда етказиб бермаётгани тўғрисида масала кўтарилган эди. Ўтган тўққиз ой ичида комбинат 197 тонна калавани кам берди. Бу эса жами буюртманинг 60 процентини ташкил этади. Ҳисобот-сайлов йиғилишидан сўнг бу масала республика Енгил саноат министрлиги ва бошқа ташкилотлар олдига қўйилди. Натижада калава бир маромда келадиган бўлиб қолди. Аммо ўз муддатида юборишга ҳамон эътибор берилмаяпти.

Бичиқчилик цехи тайёрлаётган ярим фабрикатлар сифати тўғрисида жиддий танқид билдирилди. Ярим фабрикатлар цехга қайтариб юборилмоқда эди. Цех раҳбарлари йиғилишдан сўнг партия ташкилоти билан ҳамкорликда конкрет тадбирлар белгилади. Масалан, ҳар ҳафтада сифат кунлари ўтказиш, ўқув ташкил этиш. Қайси бичиқчи камчиликка йўл қўйган бўлса, сабабларини аниқлаш йўлга қўйилди.

Цехда йиғилиш бўлиб ўтгандан сўнг дастлабки кунлардаёқ брак камайди. Цех партия ташкилоти бичиқчилар ўртасида тушунтириш ишларини кучайтирди, уларга талабчанлик оширилди. Аммо ишлар ҳали мақташ даражасида эмас. У ерда бичиқчиликнинг юксак сифатига эришиш учун кўпгина ишлар қилиш керак.

Яқинда бўёқчилар химикатларни сақлашдаги бепарволикни танқид қилишди. Танқиддан сўнг бўяш цехининг раҳбарлари химикатларни махсус биноларда сақлаш имконини излашди.

Йиғилишда меҳнат интизомини бузиш ҳоллари кескин танқид қилинди. Касаба союз комитети, шунингдек цехларнинг касаба союз ташкилотлари меҳнат унумдорлиги ва иш сифатини ошириш учун конкрет тадбирлар кўрдилар. Дастлабки кунлар шуни кўрсатдики, меҳнат интизомини бузиш ҳоллари камайди, «Чақмоқ»ларда прогулчиларнинг номлари ёзиб борилди. Радио узел орқали ишга кеч келаётганлар танқид қилинди, халқ контроли группаси фаолияти активлашди. Буларнинг ҳаммаси меҳнат интизомини мустаҳкамлашга олиб келди.

Ҳисобот-сайлов партия йиғилиши бўлиб ўтганига кўп вақт бўлгани йўқ. Цех партия ташкилотларининг секретарлари ва маъмурият дастлабки кунларданоқ коммунистлар айтиб ўтган камчиликларга барҳам беришга киришган эдилар. Шуни комил ишонч билан айтиш мумкинки, уларнинг кўпчилик танқидий мулоҳазалари «эгасини топди». Бирлашма партия комитети эса барча цех ва участкаларнинг раҳбарлари партия ташкилотлари етакчилари ишини назорат қилиб боряпти, коммунистларнинг барча танқидий фикр ва таклифлари амалга ошиши учун курашяпти.

• Коммунистнинг шахсий намунаси

Меҳнатда ва жамоат ишида

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг 4-цехи ишчилари Шоҳида ва Шоира Ризаевалар бу корхонага 127-шаҳар билим юртини битириб келишган эди. Опа-сингил ўз касбларини пухта эгаллаб олдилар. Шоира цех комсомол комитетининг секретаридир. Шоҳида эса цех касаба союз комитетининг раисидир.

Опа-сингил цехдагина эмас, бутун корхонада ҳам меҳнатда, ҳам жамоат ишида обрў-эътибор қозонганлар. Меҳнатсеварлик, хушмуомалалик, касбга меҳр уларни шу ҳурматга сазовор қилди.

Корхона коллективи Шоҳидага катта ишонч билдириб уни Киров райони Советига депутат қилиб сайлади. Бу юксак ишонч уни меҳнатда янги ютуқларга ундаяпти. Опа-сингил ишчилар ҳақида уларнинг ҳамкасблари шундай дейишади:

— Опа-сингил Шоҳида ва Шоиралар меҳнатсеварлиги билан меҳнатда ҳам, турмушда ҳам бизга ҳар доим ўрнак бўлиб келмоқдалар. Ойлик, кунлик планларни ошириб бажарадилар. Сифатга алоҳида эътибор билан қарайдилар. Шу кунларда 1982 йилнинг январь ойи ҳисобига меҳнат қилмоқдалар.

1979 йилда уларнинг ҳаётида қувончли воқеа бўлди: шонли КПСС сафига қабул қилиндилар. Цех ишчиларидан — КПСС аъзолари Наташа Матросова, Елена Попова, Нина Васильковалар уларнинг ҳамкасблари бўлиб, планни 140—160 процентдан ошириб бажаришяпти. Опа-сингилларнинг меҳнат унуми бундан юқори: ойлик, кунлик иш нормаларини 165— 170 процентга етказиб адо этмоқдалар. Уларнинг қўлларидан костюмлар сифатли чиқаяпти.

Опа-сингил коммунистлар Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллигини меҳнат вахтасида кутиб олдилар. Ҳозир эса уларнинг бирдан-бир нияти КПСС XXVI съезди ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишдир. Шунинг учун ҳам улар «КПСС XXVI съезди шарафига— 26 зарбдор ҳафта» мусобақасида ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқдалар.

Ҳ. ИНОҒОМОВ.

✦ СУРАГАН ЭКАНСИЗ...

ТЕЛЕФОН ҲАҚЛАРИ

Редакцияга келган хатларда газетхонлар партия ва ҳукуматимизнинг Совет кишилари ҳақида, Улуғ Ватан урушининг инвалидлари ва қатнашчилари тўғрисида кўрсатаётган катта ғамхўрлигига миннатдорчилик билдиришган. Шунингдек, Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва қатнашчиларига яратилаётган қулайликларда телефон ҳақи тўлашда уларга имтиёз кўзда тутилганми ёки йўқлигини сўрашган. Бу ерда шуни айтиш кераки, Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва қатнашчиларига яратилган имтиёзларда телефон ҳақи кўзда тутилмаган.

МЕҲНАТИНГ — ЗИЙНАТИНГ

Юрак қўри билан

«Ташсельмаш» заводининг 22-йиғув цехи илғорлари ҳақида сўз борганида унинг номи биринчилар қаторида тилга олинади:

— Аҳмед Галиев ажойиб ишчигина эмас, ажойиб инсондир, — дейишади у ҳақда ҳамкасблари.

Шунда беихтиёр равишда уни кўргингиз, суҳбатлашгингиз келади. Уни сизга таништиришади. Қаршингизда кичик жуссали, соддагина киши намоён бўлади. Илк суҳбатданоқ у сизда ўзгача таассурот уйғотади.

Меҳнатда пишган қўллари 20 йилдан буён машина қисмларини йиғади. Бош конвейердан зангори тусда товланиб чиқаётган пахта комбайнларининг вентиляторлари, сув баклари, совутиш трубалари ва бошқа қисмлари унинг қўлида шаклга эга бўлиб, бош конвейердаги йиғувчи слесарларга узатилади.

У совутиш трубаларидан бирини олди. У ёқ, бу ёғига назар ташлади. Афти буришиб кетди. Кейин трубани нарига суриб қўйди. Ўзича алланималар, деди. Масала ойдинлашди. Трубада игна тешигидай тешик бўлиб, у яроқсиз топилганди.

—Асосийси бу эмас,—деди у афсусланаётганимизга кўпда эътибор бермай. —Гап мана шу бракларни кўра-била туриб ўтказиб юбормасликда.

Ҳеч қанақа урғусиз айтилган гап унинг меҳнатга бўлган муносабатини кўрсатди қўйди. Ана шунинг учун ҳам унинг тайёрлаган қисмларига ҳеч вақт «брак» сўзи контролёр томонидан ёзилмайди. Ҳеч монеликсиз, тўғридан тўғри машиналарга ўрнатилаверади.

Ишчиларга хос камтарлик хусусиятларини ўзида мужассамлаштирган А. Галиевни завод ўз даргоҳига фрезерчи сифатида қабул қилганди. 15-цехда 3 йил меҳнат қилди. Аммо нимадир етишмас эди. Нима? 22-йиғув цехига келганда бу муаммога жавоб топилди. Ўзи йиғувчи-слесарликда фрезерчилик эмас, йиғувчи-слесарликка иштиёқ кучлилигини англади. У ғурур билан бош конвейерга ишора қилиб шундай деди:

—Кўз олдимда машиналар йиғилади. Қаранг, ҳаммаси тартиб билан қилинмоқда: бири шпинделлар аппаратини ўрнатса, бири бошқасини... Ажойиб манзара. Мана шундай шароитда жамиятга тегадиган фойдангни ва ҳаётдаги ўз ўрнингни дилдан ҳис қиласан. Бу эса кишини меҳнатга ундайди.

У «илғор»ликка демоқчи эди. Демади. Лекин гапининг оҳангидан буни сезиб олиш қийин эмасди.

Ахир у бекорга бир неча марта социалистик мусобақа илғори, тўққизинчи беш йиллик зарбдори ва бир қанча фахрий ёрлиқлар нишондори бўлмаган.

Айни кунларда партиямизнинг XXVI съезди шарафига меҳнат қилиб, кунлик ишлаб чиқариш нормасини 110—115 процентдан адо этиб, нормадаги 35 қисм ўрнига 37 — 40 тадан қисм йиғиб бермоқда.

—Мен ҳам барча ҳамкасбларим қатори бир мақсад йўлида меҳнат қилаяпман,— дейди Аҳмед Галиев.— Бу ҳам бўлса, деҳқон биродарларимизга қулай ва сифатли машиналар етказиб беришдир. Мана бир йилдирки, бизнинг коллектив янги «ХНП-1,8» марка машинани ишлаб чиқармоқда. Бу машинанинг қулайлиги шундаки, у икки қатордаги пахтани териш билан биргаликда, бир йўла тўкилган, сочилган пахталарни ҳам йиғиб боради. Бу албатта, деҳқонларимизга қўл келади. Демак, республикамизнинг кўкка бўй чўзган улкан пахта хирмонларида бизнинг, шахсан менинг ҳам ҳиссам борлигини ҳар соатда ҳис қилаб тураман. Бу эса мени янги марраларга ундайди.

Ҳа, 22-йиғув цехининг илғори Аҳмед Галиев ҳар соҳада ҳамкасбларига ўрнак бўлиб келмоқда. Юрак қўри билан меҳнат қилмоқда. Октябрь ойида бу цех коллективи топшириғини ортиғи билан бажарди. Бунда унинг ҳам катта ҳиссаси бор.

Н. НОРҚОБИЛОВ.

БОШ МУХБИРИМИЗДАН

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ ХАТЛАР

ДЕПУТАТ МИНБАРИ

ВАҚТ КУТИБ ТУРМАЙДИ

Ўнинчи беш йилликнинг иқтисодий ва социал вазифаларини ҳал этишда капитал қурилиши муҳим роль ўйнайди. Бу беш йилликда қурувчилар олдига миқёси жиҳатидан кенг ва техникавий томондан мураккаб вазифалар қўйилган. Ўтган даврда районимизда комплекс қурилиш ҳамда ободонлаштириш борасида катта ишлар амалга оширилди. Партия ва ҳукуматимиз уй-жой, маданий-маиший, мактаб, боғча ва бошқа бинолар қурилишига йил сайин кўплаб маблағ ажратмоқда. Беш йилликнинг ўтган даврида районда саноат ҳамда саноатдан ташқари объектлар қурилишига 260 миллион сўмдан кўпроқ капитал маблағ ажратилди. 200 минг квадрат метрдан ортиқ майдонга эга бўлган обод уй-жойлар қурилиб, фойдаланишга топширилди. Буларга олти мингдан кўпроқ оилалар кўчиб ўтишди. Янги уй-жойлар билан бир қаторда социал-маданий-маиший бинолар ҳам кўпайди.

Совет кишиларининг турмуш фаровонлиги ва бюджети ортиб бораётгани туфайли маиший хизмат кўрсатиш соҳаси ходимлари олдида ҳам аҳолининг товарлар ва озиқ-овқатларга бўлган талабини янада тўлароқ қондириш, хизмат маданиятини ошириш каби вазифалар турибди. Ана шу мақсадда беш йилликнинг ўтган даврида икки минг квадрат метрга яқин майдонда йигирмата магазин, 2500 ўринли ўттиздан ортиқ умумий овқатланиш корхоналари ва бошқа маиший хизмат кўрсатиш бинолари фойдаланишга топширилди.

Беш йилликнинг якунловчи йилидагина ободонлаштириш объектлари қурилишига бир миллион сўмдан кўпрсқ маблағ сарфланганлигини айтиб ўтишнинг ўзи кифоядир. Бугунги кунда районда замонавий маъмурий ва бошқа бинолар, иншоотлар сони анча ортган. Райондаги уй-жой фонди бир миллион 600 минг квадрат-метрдан ортиқдир. Шуни таъкидлаш кераки, кейинги йилларда ана шу халқ бойлигини яхши асрашга қаратилган бир қатор тадбирлар амалга оширилди.

Район саноат ишлаб чиқариши ривожланиб, планлар муваффақиятли бажарилиб турган бир пайтда, капитал қурилишда камчиликларга йўл қўйилмоқда. Район Советининг саноат ва қурилиш бўйича доимий комиссияси аъзолари қишга тайёргарлик ишлари қандай эканлигини билиш мақсадида кўпгина қурилиш майдонларида бўлиб, ана шу камчиликларнинг гувоҳи бўлишди. Капитал маблағларни бир неча объектларга тақсимлаб юборишга ҳамон барҳам берилгани йўқ, «бошланди-ю ташланди» деб аталадиган қурилиши тугалланмаган объектлар сони тобора ортиб боряпти, қурилиб битган объектларнинг сифати ҳам кўнгилдагидек эмас. Ана шулар сабабли якунловчи йилнинг ўтган даврида қурувчилар уй-жой қурилишига ажратилган капитал маблағнинг 60 процентини ҳам ўзлаштиришга улгурмадилар.

8-қурилиш тресги Т. Шевченко кўчасида қурилаётган уй муддатини галдан-галга сўляпти. Мунис кўчасидаги уйнинг ҳам қурилиши қониқарсиз олиб бориляпти. Химия-фармацевтика заводининг ампула цехи, чўтка фабрикаси, «Қизил тонг» тикув бирлашмасининг ишлаб чиқариш корпуси қурилишида катта қолоқликка йўл қўйилмоқда. Уй-жойларни комплекс равишда қурилмасдан фойдаланишга топширилаётганлиги бу уйларда истиқомат қилувчи меҳнаткашларнинг ҳақли эътирозига сабаб бўлмоқда. Масалан, қурувчилар айби билан Қўйлиқ массивида, «Ўзбекистон ССРнинг 50 йиллиги» проспектидаги 20-уйда магазин қурилиши тугалланмаган.

Ишлаб чиқаришда ва қурилиш майдонларида меҳнат қилаётган халқ депутатларининг асосий вазифаси ўнинчи беш йилликка белгиланган план-топшириқларининг ва қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши учун, КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақанинг олдинги сафида бўлишдан, фойдаланилмаётган имкониятларни ана шу мақсад йўлида ишга солишдан, 1981 йил учун пухта замин яратишдан иборатдир.

К. СОБИРОВ,
Ленин район Советининг саноат ва қурилиш бўйича доимий комиссияси раиси, химия-фармацевтика заводи директори.

Куни-кеча штатсиз фотомухбиримиз И. Шоиноғомов Ленин орденли Узбекистон ССР ва Узбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги тикув ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлиб, КПСС XXVI съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб баракали меҳнат қилаётган бир нечта ишлаб чиқариш пешқадамларини суратга олди. Ана шулардан бири сиз суратда кўриб турган илғор комплектловчи ишчи Татьяна Фавстрицкаядир. Бу ишчан аёл смена-ойлик топшириқларини мунтазам 130— 150 процентга етказиб адо этиб кўпларга ўрнак бўлмоқда.

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Х. ШОКИРЖОНОВ: Андижон областининг Ленинск районида турар эдик. Яқинда Тошкентга кўчиб келишга тўғри келиб қолди. Мен у ерда бир қанча газета ва журналларга обуна бўлган эдим. Шуни қандай қилиб Тошкентда истиқомат қилиб турган еримизга ўтказсак бўлади?

Жавоб: Обуна бўлган газета ва журналларингизни Тошкент шаҳрига кўчириш учун Ленинск районидаги алоқа бўлимига учрашишингиз ва ариза ёзишингиз керак бўлади. Ҳар бир обуна учун 20 тийиндан ҳақ тўлашингиз керак. Марказий газеталарга ўн кун олдин, чет эл газета ва журналларини янги адрес бўйича олишингиз учун 15 кун олдин алоқа бўлимига учрашишингиз керак.

⁂ ⁂ ⁂

А. РЎЗИБОЕВ: Мен рангли «Радуга» маркали телевизор сотиб олган эдим. «Зангори экран» ательеси билан абонемент бўйича шартнома тузмоқчиман. Шуни қандай қилиб амалга оширса бўлади?

Жавоб: Ўзингиз яшаб турган Октябрь районига қарашли «Зангори экран» ательесига учрашинг. Бу ателье Навоий кўчасидаги «Санъат саройи» қаршисига жойлашган. Телефон номери — 41-54-23. Абонемент бўйича шартнома тузишингиз учун у ердаги усталар боришиб, телевизорингизни кўришади ва бир йиллик абонемент хизмати учун 66 сўм ҳақ тўлайсиз. Агарда телевизорингиз бир йил ичида бир неча маротаба бузилса ҳам ҳеч қандай ҳақ олинмасдан тузатиб берилади.

⁂ ⁂ ⁂

К. ҲОШИМОВ: Айтингчи, насияга олинган буюмнинг нархи ошиб кетса, насияга олинган товарнинг баҳоси ҳам ўзгарадими?

Жавоб: Узоқ муддат мобайнида фойдаланиладиган товарлар чакана савдо корхоналари томонидан гражданларга насияга (пулини бўлиб-бўлиб тўлаш шарти билан) сотилиши мумкин. Узбекистон ССРнинг қонунлари билан белгиланган тартибда насияга бериладиган товарлар сотилиш кунида амалда бўлган баҳолар бўйича сотилади. Насияга олинган товарлар баҳосининг кейинчалик ўзгариши қайта ҳисоб қилинишига ҳеч қандай сабаб бўлмайди.

⁂ ⁂ ⁂

А. ҚЎЗИБОЕВ: Ломбард деган ташкилотлар ҳақида билмоқчи эдим. У ерда хизмат кўрсатиш тартиби қандай?

Жавоб: Республикамизнинг йирик шаҳарларида, жумладан Тошкентда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш мақсадида ломбардлар ташкил этилган. Бундай муассасаларнинг вазифаси гражданларнинг уй-рўзғор буюмлари ва бошқа баъзи нарсаларини гаровга олиб қарз беришдан иборатдир. Бундан ташқари ломбардлар гражданларнинг буюмларини омонат сақлаш вазифасини ҳам бажаради. Ломбардлар томонидан бериладиган қарзнинг миқдори ва қанча муддатга берилиши ломбарднинг типовой уставига биноан аниқланади.

⁂ ⁂ ⁂

С. РАҲИМОВА: Аҳоли буюртмасига кўра бош кийимларни тикиб берадиган ателье борми?

Жавоб: «Ўзбекистон» маиший хизмат кўрсатиш уйида аҳоли буюртмасига кўра бош кийимлар тайёрлаб берилади. У Вокзалолди майдони яқинида жойлашган.

* * *

Х. МИРҲУСАИНОВ: Уйимизга табиий газ туширганлигимиз сабабли газ баллонлари бизга кераксиз бўлиб қолди. Шуни қаерга топширсак бўлади?

Жавоб: Бунинг учун Богдан Хмельницкий кўчаси, 59-«а» уйда жойлашган «Ташгаз» бирлашмасига мурожаат қилинг. Бу ерда кераксиз газ баллонларини қабул қилиб олишади.

ПОЙТАХТНИНГ НОЁБ ҚУРИЛИШИДА

Эйфель минорасидан ҳам баланд

Москвадаги Останкино телеминораси қурилишининг боришини ёзувчилардан бири кун сайин кўкка бўй чўзаётган ўсимликка ўхшатган эди. Буни бунёд этилаётган Тошкент телеминорасига ҳам қиёслаш мумкин. У ҳам монтажчи ва пайвандчиларнинг ғайратли меҳнати туфайли тобора кўкка юксалиб бормоқда. Ҳозирдаёқ миноранинг баландлиги 110 метрдан ошиб кетди.

— Бу кўрсаткич йил охирига бориб 220 метрга етиши керак,— дейди участка бошлиғи Н. Опучин хона тўрига осилган схемадан шу рақам ёзилган белгини кўрсатиб.— Ишни шу юксакликка эришадиган план асосида графиклаштирганмиз. Ҳозир оғирлиги 500 тонналик учинчи — охирги таянч оёғини монтажлаб бўлдик. Юксакликда эса айланувчи дискни ўрнатаётирмиз.

Юқоридаги юмушларнинг барчасини «Спецстальконструкция» трестининг Ленинграддаги 26-монтаж бошқармаси олиб бормоқда.

Участка бошлиғи хонасидаги схема ёнида телеминоранинг лойиҳавий тасвири ҳам турибди. У гўё учишга ҳозир турган ракетага жуда ўхшаб кетади.

Дарҳақиқат, «ЦНИИпроектстальконструкция» институти конструкторлари телеминорани яратишда сервиқор ва ҳаяжонлантирувчи қиёфа яратишга аҳамият беришган. Аслида бу ерда ишлаётган кишиларнинг аҳди ҳам минорани тезроқ бу кўринишга келтиришдан иборат.

Бошқарманинг 130 дан зиёд аъзоси асосан уч бригадага ва уч сменага бўлинган ҳолда меҳнат қилмоқда. Монтажчиларга М. Шокиров, В. Севостьянов, пайвандчилар бригадасига Ф. Лавенко раҳбарлик қиляпти. Н. Опучин коллектив аъзолари ҳақида завқ ва шавқ билан гапирар экан, ҳар бирига ўз соҳасининг «ўт-оловида тобланган» деган сифатни алоҳида урғу билан қўшиб айтади.

Тошкент телеминораси — бунёдкорлар ҳаётида фахрли воқеа ва маҳоратларининг янада ошишида бир мактаб бўлиб қолади. Ҳар қандай соҳа ҳақида гап кетар экан, унинг биринчи асосини кашф этувчиларини эслаш ва унга энг сўнггисини таққослаш одат бўлиб қолган. Шу нуқтаи назардан Тошкент телеминорасининг Эйфель минорасига таққослайдиган бўлсак, уларнинг баъзи ўхшаш жиҳатлари ҳам бор. У Парижнинг Бутунжаҳон кўргазмаси территориясида қурилган бўлса, бу Ўзбекистон Халқ Хўжалиги Ютуқлари виставкаси билан туташиб кетади. Илмий ва техник жиҳатларигагина эмас, архитектурасига ҳам алоҳида эътибор берилган.

Тошкент телеминораси яратилаётганда ва уни қуриш учун жой танланаётганда мутахассислар геологик ва географик жойланишга айниқса диққат қилдилар. У металл конструкциядан фойдаланилган ҳолда шаҳарнинг энг баланд нуқтасида қуриладиган бўлди. Шу билан бирга Тошкентнинг сейсмик зонадалиги ҳам ҳисобга олинди. Бунинг учун эса ҳозирда монтажлаш якунланаётган таянч оёқларини ўрнатиш лозим топилди. Буларнинг ҳаммаси телеминорага ўзига хослик ва гўзаллик бахш этдики, у шаҳар қиёфасини янада тўлдирди ва бойитди. Уни яратишда ўзбекистонлик конструкторлар ҳам иштирок этдилар.

Тошкент телеминораси баландлик, ўзига хослик, илмий-техник ва умуман ҳамма жиҳатдан Эйфель минорасидан юксакдир.

А. ҚОРЖОВОВ,
жамоатчи мухбир.

* * *

СУРАТДА: Тошкент телеминорасида фидокорона меҳнат қилаётган бунёдкорлар, (чапдан-ўнгга) В. Севостьянов, Р. Ражабов, С. Попов ва И. Тимофеевлар акс этган.

И. Глауберзон фотоси.

ЛУҚМА

ХАЗОНЛАР АРИҚҚА ТАШЛАНМАСИН

Куз фаслида шаҳримиз кўчаларида уюлиб ётган хазонларга кўзингиз тушади. Ана шу хазонлар шаҳар «Автодормехбаза»си хизматчилари томонидан ўз вақтида олиб кетилмаётганлиги сабабли ёқилмоқда. Баъзан фаррошлар томонидан кўчалардаги ирригация шахобчаларига тўлдирилмоқда. Якуб Колас кўчасидаги 7-туғруқхонанинг хотин-қизлар консультацияси бўлими атрофида ва ана шу кўчадаги бир қанча уйлар атрофидаги ирригация шахобчалари хазонларга тўлиб ётибди.

Яна шуни айтиш кераки, мактаб ўқувчилари каникул вақтларида кўчалардаги чиқиндиларни бир ерга тўплашиб кўчаларимизнинг озода бўлишини таъминлашди. Бунга мисол қилиб Собир Раҳимов районидаги 2-Қорақамиш массивининг 1-микрорайонидаги кўчаларни кўрсатиш мумкин.

Лекин ана шу йиғилган хазонлар район ободонлаштириш бошқармаси, «Автодормехбаза» хизматчилари томонидан ўз вақтида олиб кетилмаганлиги сабабли кўчанинг ҳамма ерида сочилиб ётибди. Бизнингча бундай тартибсизликларга тезда барҳам бериш керак. Шаҳримиздаги ҳар бир кўча ҳамиша озода бўлиши зарур.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
пенсионер.

ГАЗЕТХОН ХАБАР БЕРАДИ...

«СУВ ВА ЕР» РАМЗИ

«Узгипроводхоз» институти архитекторлари коллективи Каркидон сув омборининг техник ишлари ҳамда жиҳозлаш лойиҳасини ниҳоясига етказди.

Айни пайтда сув омбори гидроузелининг тўрт километрлик йўли реконструкцияси муваффақият билан якунланди: Жанубий Фарғона канали томонидан бориладиган йўл бўйида архитекторлар «Сув ва Ер» катта композицияси ҳамда кичик монументал формалар ўрнатишни ҳам мўлжалламоқдалар. Архитекторларнинг сув омборни жиҳозлаш бўйича амалга ошираётган ишларига М. Бойченко раҳбарлик қилмоқда.

С. ТАНАН.

...МАҚТАЙДИ...

УСТОЗ ИЗИДАН

Эркин ака Мирзаҳмедов Октябрь колхоз бозоридаги музика асбоблари тузатадиган устахонада 32 йилдан бери меҳнат қилиб келмоқда. Эркин ака устози Усмон ота қўлидан ана шу ҳунарни ўрганиб, бугунги кунда ўнлаб шогирдлар етиштирди. Унинг бу шогирдлари шаҳримизнинг турли жойларида меҳнат қилишиб, бузилган музика асбобларини «тилга» киритишмоқда.

Эркин ака санъатимизнинг энг нозик музика асбобларининг ҳамма турларини тузатиб, ҳамшаҳарларимиз таҳсинига сазовор бўлмоқда.

Л. ҲАМИДОВ,
пенсионер.

...ТАНҚИД ҚИЛАДИ

ВАҚТИДА ОЛОЛМАЯПМИЗ

Бизнинг «Хислат» маҳалласи шаҳримиз марказида жойлашган. Бироқ, шунга қарамай обуна бўлган газета ва журналларимизни ўз вақтида ололмаётирмиз. Бу ҳақда 21-алоқа ходимларига бир неча бор мурожаат қилдик. Лекин ҳеч қандай ўзгариш бўлмади.

Шуниси таажжубки бу алоқа бўлимидаги хизматчилар обуначилар билан жуда қўпол муомалада бўлишади. Биз яқинда шу хусусда яна уларга мурожаат қилдик. Шунда алоқа ходимларидан бири (фамилиясини айтмади) «Обуна бўлгиларинг келмаса бўлмай қўя қолинглар, бизга ҳам осонроқ бўлади», дейди. Шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш бошқармаси раҳбарлари бундай хизматчиларга қандай чора кўришаркин?

Аҳоли номидан: Қ. МАНСУРОВА.

Ноинсофлар

Камоловлар оиласи бошига мусибат тушди: фарзанди вафот этиб қолди.

— Дарров укангга телеграмма юбор, — дейишди Шуҳратга. — Дафнга етиб келса ажаб эмас.

Шуҳрат Камолов 1 ноябрь куни тонг саҳарда 47-алоқа бўлимига етиб келди. Қараса почта ёпиқ. «Главпочтамт»га бориб қўя қолди. У ерда почта очиқ экан.

— Укам вафот этиб қолди, — деди у ўпкаси тўлиб. — Армиядаги укамга телеграмма юбормоқчиман.

— Бизнинг телеграф аппаратимиз бузилиб қолган, — деб тушунтиришди унга. — 47-почтага борсангиз телеграф кеча-кундуз ишлайди.

— Ҳозир ўша ердан келаяпман-ку, ёпиқ экан.

— Ёпиқ бўлиши мумкин эмас, бораверинг.

Шуҳрат 47-алоқа бўлимига келганида соат еттидан ошган эди. У ерда чиндан ҳам телеграфистка қиз ишлаётган экан.

Шуҳрат воқеани тушунтирди.

— Мен соат тўққиздан кейингина телеграмма қабул қиламан, — деди қиз чимирилиб. —«Главпочтамт»га боринг!

— Ҳозиргина ўша ердан жўнатишди-ку! — деди Шуҳрат йиғламоқдан бери бўлиб. У ичкаридан чиқиб келган бошқа ходимларга ялинди. —Жон опалар, армиядаги укамга телеграмма юбормасам бўлмайди.

Ходимлар елка қисишди.

— Телеграммани мана шу қиздан бошқа ҳеч ким қабул қила олмайди.

Шуҳрат яна ўша қизнинг ўзига ялинди:

— Аҳволимни тушунинг ахир.

Унинг аҳволига муз эриса эридики, телеграфистка қилт этмади, без бўлиб тураверди.

— Ҳеч қанақа телеграмма қабул қилмайман.

— Инсофингиз борми ахир? — Шуҳрат тутоқиб кетди. — Одамгарчилик борми, сизларда! Шикоят дафтарини беринг.

Телеграфистка ҳиринглаб кулди:

— Саводинг чиқиб қолибди-ку! Ҳеч қанақа шикоят дафтари йўқ. Фамилиям ҳам йўқ. Мен фамилиясиз одамман.

Бошига кулфат тушган Шуҳрат Камоловнинг ярасига туз сепган ўша телеграфистка қиз — 1 ноябрь куни эрталаб ишлаган ходим жудаям фамилиясиз бўлмаса керак. Тошкент шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш бошқармаси раҳбарлари хоҳласа унинг кимлигини дарров аниқлайди. Одам бўлганидан кейин ҳар қалай исми бўлса керак. Лекин унда битта нарса йўқлиги аниқ: инсоф йўқ, виждон йўқ. Бундай ходим одамлар муомала қиладиган ташкилотда ишлашга қанчалик лойиқ-нолойиқлигини шаҳар почтамти раҳбарлари ҳал қилишсин.

Энг камёб мол

Кечқуруи Дилновоз

Ҳам куласиз, куясиз

дадасига ялиниб қолди:

— Бир чизиқ дафтар олиб келинг!

Дадаси унинг бошини силади.

— Сенга дафтар керак бўлса бир пачкасини олиб келиб бераман.

Шунақа деди-ю, билмасдан ваъда қилиб қўйганини эртасига билди. Шаҳардаги катта-кичик дўконларга кирди.

— Бир чизиқ дафтар борми?

— Катагидан бор.

— Йўқ, менга бир чизиғи керак.

Сотувчилар мийиғида кулиб қўйишади:

— Сиз-ку пиёда келибсиз, самолётда учиб келганларга ҳам бир чизиқ дафтар йўқ.

«Болалар дунёси» магазинида яхши маслаҳат беришди:

— Қизингизга айтинг, ёзма ишини катак дафтарга ёзаверсин. Нима фарқи бор?!

Хуллас, Абдулла Толипов кун бўйи овора бўлиб Тошкентдек шаҳри азимдан бир чизиқ дафтар тополмади.

«Ҳозир ўқувчиларнинг дарсликлари текин бўлиб боряпти, — деб ёзибди у. — Болалар учун ҳамма шароитлар бор. Наҳотки шундай пайтда оддий бир чизиқ дафтар анқонинг уруғи бўлса».

Жудаям бунчалик эмасдир. Савдо ташкилотлари ҳаракат қилса, магазинларга хоҳлаганча бир чизиқ дафтар чиқиши аниқ!

ҲУШЕРБЕК.

Шаҳримизда ободончилик, кўкаламзорлаштириш тадбирлари деярли йил бўйи давом этади. Бу ерда янги-янги хиёбонлар, яшил дам олиш зоналари ташкил этилмоқда. Турар жой комплекслари фойдаланишга топширилмоқда. Кўчалар асфальт қилинаяпти.

СУРАТДА: Янги экилган гулларни механизациялашган усулда суғориш жараёни.

М. Нуриддинов фотоси.

ИЖОДИЙ КУЧЛАРНИ АКТИВЛАШТИРАЙЛИК

Тошкентда Ўзбекистон ёзувчиларининг кўп сонли отряди яшаб, ижод этмоқда. Улар орасида 100 га яқин коммунист бор. Пойтахт адабиётчилари КПСС XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг Пленумлари тарихий қарорларини амалга оширишда, ўнинчи беш йилликда республика олдида турган вазифаларни бажаришда актив қатнашмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори, партиянинг бошқа муҳим ҳужжатлари ёзувчиларни сафарбар этишда муҳим роль ўйнади. Адабиётчиларнинг ҳаёт билан алоқаси, уларнинг саноат корхоналари, муассасалари ва республика хўжаликлари билан ҳамкорлиги янада мустаҳкамланди. Тошкентлик ёзувчилар кейинги пайтларда меҳнат кишисини, замондошимизни улуғловчи кўплаб янги ажойиб асарлар яратдилар.

Ўзбекистон Ёзувчилар Союзи партия ташкилоти партия бюросининг секретари Туроб Тўла ҳисобот-сайлов партия йиғилишида қилган докладида Тошкент адабиётчиларининг ижодий ишлари, уларнинг республика ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги активликлари ошгани тўғрисида муфассал гапирди.

—Коммунист ёзувчилар яратган асарларнинг асосий хусусияти,—деди докладчи,— муаллифларнинг ҳаётнинг ранг-баранг қирраларини бадиий тадқиқ этишга интилишларидир. Айниқса, проза гуркираб ўсди. Унинг тасвирий воситалари сезиларли даражада такомиллашди. Жамиятимиз ҳаётининг, халқ тарихининг муҳим босқичларини акс эттирган йирик проза жанрида яратилган асарларда замондошимиз маънавий дунёси кенг тасвирланди.

Шу муносабат билан энг аввало, Шароф Рашидовнинг «Ғолиблар» романи янги таҳрири ва унинг давоми бўлган «Бўрондан кучли» романини айтиб ўтмоқ лозим. Уларда халқ турмушининг жонли картинаси ёрқин, ажойиб бўёқларда тасвирлаб берилган. Бутуниттифоқ китобхонининг олқишини олган бу дилогия Шароф Рашидовнинг бошқа прозаик, публицистик, адабий-танқидий асарлари каби Москвадаги «Художественная литература» нашриёти томонидан беш томлик асарлар тўпламига киритилди. Бу асарлар социалистик реализм адабиётининг энг муҳим проблемаларидан бири—юксак ижтимоий идеаллар ва маънавий фазилатларни ўзида мужассамлаштирган ижобий қаҳрамон образини яратиш проблемасини конструктив ҳал этди.

Ҳозирги замон ўзбек романчилиги ранг-баранг мавзулар ва масалаларни жуда кенг қамраб олган. Комил Яшиннинг «Ҳамза» кўп планли эпик асари, Михаил Шевердиннинг тарихий революцион мавзуда яратилган «Жайҳун» ҳамда Александр Удаловнинг «Ватан фарзанди» романлари ана шулар жумласидандир. Республика прозаси Назир Сафаровнинг «Момақалдироқ», СССР Давлат мукофоти лауреати Ҳамид Ғуломнинг «Мангулик», Раҳмат Файзийнинг «Ҳазрати инсон» романининг иккинчи китоби, Олег Сидельниковнинг «Ҳукм ижро этилди», Григорий Марьяновскийнинг «Тақдирлар китоби»нинг учинчи қисми сингари йирик проза асарлари билан тўлди.

Республикамиз кекса драматургларидан бири Уйғуннинг «Ибн Сино» пьесаси тарихни бадиий тадқиқ этиш тажрибаси билан қизиқарлидир. Томошабинлар Иззат Султон, Зинат Фатхуллин, Ўлмас Умарбеков, Ўткир Ҳошимов сингари драматургларнинг асарларини ҳам илиқ кутиб олдилар.

Бир қатор адабиётчилар учун ҳисобот даври айниқса, баракали бўлди. Асқад Мухтор «Бухоронинг жин кўчалари» повестини яратди, Борис Пармузин «Пахта» повестлар туркуми устидаги ишини тугатди, Мирмуҳсин «Чодрали аёл» повестини ёзди. Ҳаким Назир, Сайёр, Темур Пўлат, Зоя Туманова, Владимир Тюриков, Борис Тихомолов, Ёқуб Хаимов ва бошқа кўплаб ёзувчилар янги повестлар яратишди. Очерк ва публицистиканинг янги жанрлари муваффақиятли ривожланди.

Докладда ёзувчиларнинг ижтимоий-сиёсий активликларини ошириш, уларнинг ҳаёт билан алоқасини янада мустаҳкамлашга алоҳида ўрин берилди. Докладчи ва музокарада сўзга чиққанлар ҳал этилмаган масалаларга эътиборни қаратдилар. Улар партия ташкилотининг ёзувчилар, айниқса ёшлар билан ишлашни кучайтириш, адабиётчилар уйи фаолиятини, бадиий сўз усталарининг моддий ва турмуш шароитларини янада яхшилаш зарурлигини таъкидлаб ўтишди. Ўзбекистон халқ ёзувчилари Раҳмат Файзий ва Назир Сафаров, «Шарқ юлдузи» журналининг бош редактори Мирмуҳсин, СССР адабиёт фонди Ўзбекистон бўлимининг директори Жонрид Абдуллахонов, шоир Пўлат Мўмин, «Йилдиз» журналининг редактори Шамиль Алядин, ёзувчилар Юрий Ковалёв ва Олег Сидельниковлар ўз сўзларида ана шу ҳақда тўхталиб ўтдилар.

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Сарвар Азимов ўз сўзида партия бюросининг ишларини муфассал таҳлил этди, партия ташкилотининг ташкилий-ижодий фаолиятининг энг муҳим томонларига тўхталиб ўтди, партия бюросининг, коммунист-ёзувчиларнинг бутун фаолияти КПСС XXVI съездини, Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини ва СССР ёзувчиларининг VII съездини муносиб кутиб олишга, совет халқининг ҳаёти ва қаҳрамонона ишларини зўр бадиий маҳорат билан акс эттирувчи янги асарлар яратишга сафарбар этиши зарурлигини таъкидлади.

Йиғилишда Куйбишев район партия комитетининг секретари Н. И. Ткаченко сўзга чиқди.

Йиғилишда партия бюросининг янги составни, шунингдек Куйбишев район партия конференциясига делегатлар сайланди. Ҳисобот-сайлов йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг маданият бўлими сектор мудири Б. Бойқобилов иштирок этди.

∴ ∴ ∴

—Шу куни ёзувчилар ташкилотининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Партия бюросининг янги состави сайланди. Туроб Тўла партия бюросининг секретари қилиб қайтадан сайланди.

А. ТЮРИКОВ.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

АФҒОН ХАЛҚИГА МАКТУБ

КОБУЛ. БМТ «ичимлик сув билан таъминлаш ва санитария шароитларини яхшилаш халқаро ўн йиллиги»ни эълон қилганлиги муносабати билан АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари, Афғонистон Демократик Республикаси Революцион Кенгашининг Раиси ва Бош министри Б. Кармал афғон халқига мактуб билан мурожаат қилди. Мактубда айтиладики, Афғонистон Халқ Демократик партияси билан республика ҳукумати афғон меҳнаткашларининг турмуш шароитини яхшилашга қаратилган вазифаларни тезроқ амалга ошириш учун бутун куч-ғайратни ишга солмоқда.

Мактубда бу масаланинг Афғонистон учун муҳимлиги таъкидлаб ўтилган, чунки бу ердаги қишлоқ ва шаҳар аҳолисининг анчагина қисми ичимлик сувдан маҳрум. Б. Кармал БМТга аъзо бўлган мамлакатларнинг биргаликда сарфлайдиган куч-ғайратлари афғон халқи олдида турган бу ўткир проблемани ҳал этиш имконини беради, деб ишонч билдирди.

АДР ҳукумати, деб уқтирилади сўнгра мактубда, мамлакат аҳолисини ичимлик сув билан таъминлаш соҳасидаги шу ҳаётий муҳим вазифани амалга оширишга бутун кучни сарфлайди. Республика давлат органлари, илмий ва тадқиқот муассасалари, жамиятнинг барча табақалари шу вазифани ҳал этишга эътибор берадилар.

ФОТООБЪЕКТИВДА — МОЗАМБИК. Мана беш йилдан зиёд вақт мобайнида Мозамбик Халқ Республикаси ФРЕЛИМО партияси раҳбарлигида кенг кўламда социал-иқтисодий ўзгаришларни амалга оширмоқда. Ер меҳнаткаш халқ қўлига ўтди, маориф ва Соғлиқни сақлаш ишлари жонланди. Республикада меҳнаткашларни турар жой билан таъминлашга катта аҳамият берилмоқда. Бунинг учун кўплаб йўлдош-шаҳарчалар бунёд этиляпти.

СУРАТДА: Мапутуда қурилган янги турар-жой райони.

Дўстликни ривожлантиришда муҳим босқич

ДЕҲЛИ. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг декабрь ойининг биринчи ярмида Ҳиндистонга расмий дўстона визит билан келишига бағишланган ҳинд жамоатчилигининг оммавий митинги Ҳиндистон пойтахтида бўлиб ўтди. Ҳиндистон совет маданият жамияти уюштирган бу митингда Ҳиндистон ҳукмрон миллий конгресс партияси, Ҳиндистон Компартиясининг таниқли арбоблари, парламент аъзолари, оммавий жамоат ташкилотларининг вакиллари, ишчилар, хизматчилар, студентлар, шунингдек чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари иттифоқининг бу ерга келган делегацияси қатнашди.

Ҳиндистон миллий конгресси партиясидан парламент аъзоси Ш. Д. Шарма митингда сўзлаган нутқида бундай деди: биз совет Иттифоқининг атоқли сиёсий ва давлат арбоби Л. И. Брежневнинг мамлакатимизга қиладиган визитини чин кўнглимиздан табриклаймиз. Биз уни дўст мамлакатнинг раҳбари сифатидагина эмас, ер куррасида тинчлик, ҳамкорлик ва кескинликни юмшатиш учун толмас курашчи сифатида ҳам кутиб оламиз.

Л. И. Брежневнинг 1973 йилда Ҳиндистонга қилган расмий дўстона визити Ҳиндистон — Совет муносабатларини мустаҳкамлаш учун катта аҳамиятга молик бўлганлигини ҳиндлар яхши биладилар. Совет давлати бошлиғининг ҳозирги сафари мамлакатларимиз ўртасидаги дўстликни янада кўпроқ чуқурлаштириш ва ҳамкорликни ривожлантиришга ёрдам беражагига аминмиз, деди нотиқ.

Ҳиндистон Компартияси миллий кенгаши марказий ижроия комитетининг аъзоси М. Фаруқи қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: ўртоқ Л. И. Брежневнинг визити жуда катта сиёсий аҳамиятга эгадир. Ҳозирги вақтда жаҳонда ташвишли воқеалар содир бўлмоқда. Америка—Хитой иттифоқи, Қўшма Штатлар ўтказаётган қуролланиш пойгаси халқларнинг осойишталигини хавф остида қолдирмоқда. Мамлакатимизнинг энг яхши дўстларидан бири билан фикрлашиб олиш жуда ҳам фойдали бўлади. Бу визит Осиё ва бутун жаҳонда тинчликни мустаҳкамлаш, кескинликни юмшатиш ва барқарорликка эришишда шубҳасиз, катта роль ўйнайди, деди сўзининг охирида М. Фаруқи.

Митинг қатнашчилари қабул қилган резолюцияда Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қиладиган дўстона визити Совет — Ҳиндистон муносабатларини ривожлантириш ва мустаҳкамлашда муҳим босқич сифатида қизғин табрикланади. Ҳиндистон халқи, деб уқтириб ўтилади ҳужжатда, Ҳиндистоннинг улуғ дўсти Леонид Ильич Брежневни самимий кутиб олади.

А. БОХОНЬКО.

ҚАЛБ САХОВАТИ

И. Печерникова

Она кейинчалик харажатлар ҳақидаги гапдан охирги «чора» сифатида фойдаланганини айтган эди.

Кенжа ўғил Митя қизишиб кетганида тез гапирар ва дудуқланиб қоларди, Мария Александровна уни шошмасдан гапиришга, ўз фикрини пухта баён қилишга мажбур этар эди.

Ота билан она болаларнинг бир-бирларини танқид қилишларини рағбатлантиришар ва уларнинг ҳар бирида камчиликлардан ўзлари қутилишга бўлган интилишни кучайтиришга ҳаракат қилишарди. Уйдагилар бир-бирларидан хайрихоҳлик билан кулишлари, кинoя қилишлари, камчиликларни тўғридан-тўғри кўрсатишлари мумкин эди. Кичкинтой Оля хархашалари учун; Митя кўп гапиргани учун; Володя қизиқконлиги учун танқид қилинарди. «Шанбалик»да Аня бошқарадиган танқид бўлими бор эди. Мария Александровна танқид болаларни ёзишдан совитмасмикин деб, хавотирланарди. Лекин кейинчалик у Илья Николаевич билан Сашанинг танқид ҳаммага фойда келтиради, деган фикрига тамомила қўшилди.

Анна Ильинична хотираларида бундай деб ёзган эди: «Мен ўша пайтда Белинскийга қизиққан даврим эди ва бирорта ҳурматли журнал танқид бўлимисиз бўлиши мумкин эмаслигига иноним комил эди, шу сабабли мен ўтган сондаги асарларнинг таҳлилини бердим...

Кичкинтойларнинг асарларини танқид қилиш осон вазифа эди, албатта. Оля ёзган ҳикоядан ҳам узунроқ бўлган Володянинг ҳикояси танқид учун айниқса кенг майдон очиб берган эди. Мен ишониб бўлмайдиган ва мувофиқ келмайдиган жойларини таъкидлаб кўрсатдим, бу жиззаки бола баъзи аччиқ сўзларга (ахир Белинскийга тақлид қилиш керак эди-да) қарамай, унинг учун адабий асарнинг янги турини сира хафа бўлмаслан нақадар зўр эътибор билан тинглагани эсимда».

Журнал сонларида турли мазмун ва турли формадаги танқид бўларди (карикатуралар, қувноқ расмлар, тақризлар), лекин албатта танқид бўлиб, у катта таассурот қолдирарди. Секин аста болалар журналда ўз камчиликларини худди кичик кўзгуда акс этгандай кўришга одатланиб қолдилар. Бу кўнгилни қолдирадиган гина, қуруқ насиҳат, катталарнинг кичиклар шаънига тегадиган қочириқ гаплари бўлмай, дўстона хайрихоҳлик руҳидаги танқид бўларди. «Шанбалик» болалардан ҳар бирининг ўз камчиликларига эътибор беришда мажбур қилишда катта роль ўйнарди, улар танқидий мулоҳазалардан хафа бўлишмасди, балки улардан тўғри хулоса чиқаришга ҳаракат қилишарди. «Шанбалик» журнали сонларида қарор топган болалар ўртасидаги ўзаро муносабатлар тарзи (бир-бирларининг камчиликларини танқид қилиш, бутун яхши хислатларни дўстона қўллаб-қувватлаш ва бир-бирларининг ижодий қобилиятларини аниқлаш) Ульяновлар оиласида болалар ўртасидаги муомала учун умуман характерли эди, деса бўлади.

Ульяновлар ака-укалари ва опа-сингиллари камчиликларигагина эмас, ўртоқларининг камчиликларига ҳам танқидий муносабатда бўлишарди. Бу нарса одоб доирасида бўлиб, уларга ёрдам бериш билан қўшиб олиб борилардн. Володя тенгдошларидан қандай китобларни ўқиганликларини суриштиришни яхши кўрарди. Бир куни у тоғаваччаси Коля Веретенниковдан, И. С. Тургеневнинг «Тутун» китобини ўқиганмисан, деб сўраб қолади. У ўқиганман, дейди, лекин Володя унинг сўз оҳангидан ёлғон гапираётганини сезди ва маккарона савол берди:

—«Литвинов» повестини ҳам ўқиганмисан?

Коля рад жавобини берди.

—Агар сен «Тутун» повестини ўқиганингда, Литвинов — шу асарнинг қаҳрамони эканлигини билган бўлардинг.

Коля жуда уялиб қолди. У кам ўқиган ва бунинг устига ёлғон гапиргани учун Володя уни ҳозир мазах қилиб кулади, деб ўйлаган эди. Аммо Володя индамади, бу суҳбатдан ўзи хулоса чиқариб олишига имкон берди. Балки у шу пайтда отасининг гапларини эслагандир. Ота ўз болаларига мулойимлик билан шуни таъкидлаган эдики, бирор нарсани билмаслик—мазах қилиб кулиш учун асос бўлолмайди ва одамни назар-писанд қилмаслик билан таҳқирлаш ярамайди. Кокушкинолаги маданиятли ва билимли кишилар деб ҳисобланган танишлардан бири баландга учадиган қўлбола ракеталарнинг баъзилари юлдузларгача етиб борса керак, деган тахминни айтганида Ульяновларнинг барча болалари хохолаб кулишганида оталари шу гапларни уқтирган эди.

Н. И. Веретенников шундай воқеани ҳам эслайди. Володя иккита тоғаваччаси билан кўпинча Кокушкино ва қўшни қишлоқ Татарский Черемишев ўртасида сайр қилиб, ҳар хил гапларни гаплашиб юришарди.

Кимдир олтиннинг аҳамияти ва кучи ҳақида гап очиб қолди. Шерикларидан бири ҳамма келишиб олиб олтинга аҳамият бермай қўйилса, ҳаёт анча яхши бўларди, деган фикрни айтди. Бу гапга Володя қуйидагича эътироз билдирган эди:

—Театрдаги ҳамма томошабинлар бирданига аксирсалар, деворлар ҳам қулаб тушган бўларди. Аммо қандай қилиб бунга эришиш мумкин?

У ана шундай қисқача луқмалар билан тенгдошларининг соддадил мулоҳазаларини рад этар, уларни ҳаётий проблемалар устида жиддийроқ ва чуқурроқ фикр юритишга мажбур этарди.

Владимир Ильичнинг синфдоши шундай бир ҳодисани эслайди. У Володядан Н. Г. Чернишевскийнинг китобини олиб, белгиланган вақтда албатта қайтариб беришни ваъда қилади, лекин у китобни яна бир ўқувчига беради. Бу ўқувчи эса бемор бўлиб қолади ва эҳтиёт-шарт (китоб таъқиқланган эди) уни касалхонага олиб кетади. Муддат ўтгач Володя синфдошидан сўради:

—Чернишевский китобини нега келтириб бермаяпсан? Биласанку, китоб бировники, мен уни вақтида қайтараман деб ваъда берганман.

Гимназист Володяга бўлган воқеани айтиб берди. У қовоғини солиб, жаҳл билан деди:

—Касалхонага бориб китобни олиб келишни истамасанг ёки боролмасанг, ўзим олиб келаман. Ваъдасининг устидан чиқа олмайдиган одамни жуда ёмон кўраман.

Бундай ҳолларда Володя муросасиз бўларди. Унинг койишидан гимназист аввал хафа бўлди, лекин кейин ўзининг ҳақсизлигини англади-да, касалхонага яширинча кириб, китобни олиб чиқди. Эртасига Володя билан «Нима қилмоқ керак?» романининг мазмунини дўстона ва қизғин муҳокама қилишди.

Ульяновлар ўз болаларини одамларнинг камчиликларига муросасиз бўлишга, ўз фикрини тўғридан-тўғри айтишга онгли равишда ўргатардилар.

Володя танқид қилганида рўйрост бўлибгина қолмай, ғоят жасур ҳам эди.

Еттинчи синфда ўқиб юрганида бир куни логика дерсида уйга берилган топшириқни сусткашлик билан баён қила бошлади. Гимназия директори Ф. М. Керенский ундан нима учун бундай суст жавоб қайтараётганини сўраганида, бундай деб изоҳ берди:

«Логика дарслиги тўғри тафаккурни ривожлантиришга ёрдам бермайди, балки унинг ривожига халақит беради ва уни гангитади».

Бу дарсда Владимир Ильич тўрт баҳо олди, бу эса унинг ўқиш давридаги ҳаётида истисно бир ҳол эди.

Володя педагогларни ҳурмат қиларди. Аммо ҳаммасини ҳам эмас. Уларнинг синфида француз тилидан мисье Пор деган киши дарс берарди. У илгари оддий ошпаз бўлган, помешчикнинг қизига уйланганн туфайли гимназияда дарс бериш ҳуқуқини олган эди. Бу фаросатсиз олифта ўзига бино қўйиб юришини ҳамма кўриб турарди. У дарс беришда жуда уқувсиз эди. Володя буни жуда яхши биларди, чунки Мария Александровна унга илк болалигидаёқ француз тилини ўргатган эди. У французнинг методик ва лексик хатоларини яққол кўриб турарди. Шу сабабли Володя кўпинча педагогни кулги қиларди. Ўқувчилар чиқарадиган гимназия журналида (у махфий равишда чиқарилган бўлса керак —И. П.) французга карикатура чиқарилган эди: у Владимир Ильичдан қутулиш учун юзини елпиғич билан яширган ҳолда семиз хотинининг ёнига қочиб кетаётганини тасвирланган эди.

Оля фаросатсизлик, мешчанликнинг ҳар қандай кўринишларидан кулар эди. Саша ва Володя сингари у ҳам ҳар бир яхши одамни юксак қадрлар, ёвуз одамларга эса муросасиз эди. У яқин дугоналаридан бири Александра Шчербога хатларидан бирида Қозон музика мактабидаги ҳаёт ва одамлар ҳақида ҳикоя қилиб, бундай деб ёзган эди:

«Шу ердаги Маринская мактабига қатновчи аёллардан бири менга ёқади, у музикани жуда севади ва вақти зиқлигига қарамай икки йилдан бери ўқияпти. Мен деярлик ҳамиша у билан гаплашиб ўтираман: у соддагина, яъни димоғдор эмас, ўзига бино қўймаган, у билан ҳамма гапларни бемалол гаплашиш мумкин. Биз иккаламиз қизлар устидан кулиб ўтирамиз, тилимизга қайроқ бўладиган баъзи қизлар, улар устидан биз қандай кулишимизни ҳаёлларига келтиришмаса ҳам керак».

Олга ўз синфдошларидан бири — Штрални доимо ва шафқатсиз қораларди. У билим фақат камбағалларга керак деб ўйлар ва безаклар ҳамда кўнгил очишлардан бошқа ҳеч нарса билан қизиқмасди.

Илҳом ФОЗИЛОВ таржимаси.

(Давоми. Боши газетанинг ўтган сонларида).

Шаҳримиздаги тўқимачилар Саройида анъанавий кузги расмлар кўргазмаси очилди. Саройда тасвирий санъат халқ студиясининг фаол ишлаб турганига салкам ўттиз йил бўлиб қолди. Бу сафар студиянинг ўн ёшли аъзоси Миша Калинин ўз асарларини намойиш этмоқда.

Ёш рассомнинг ранг-баранг ҳамда сержилва ижод оламини акс эттирувчи 120 расм орасида қадимги эртакларнинг персонажларидан тортиб, келажакдаги космик эртакларнинг қаҳрамонлари ҳам бор. Образларнинг ёрқин, бир-биридан кескин фарқ қилувчи, гоҳ байрамона, гоҳ жиддий оламини акс эттирувчи картиналар томошабинларда катта қизиқиш уйғотмоқда.

СУРАТЛАРДА: студия раҳбари Я. Л. Фрумгарц топшириқлар ижросини жиддий таҳлил қилмоқда; Миша Калининнинг акварель билан чизган «Космос»да картинаси.

А. Рисқиев фотолари, (ЎзТАГ).

• Диққат, янгилик

КЎРКАМ ВА ПИШИҚ

«Саратов» маркали янги холодильник кўркам ва пишиқдир. Унинг бутун шкафи 80 литр ҳажмли музлатувчи камерадан иборат. Унда минус 20 градус температурада тез бузиладиган маҳсулотлар узоқ вақт сақланиши мумкин. Бу янгилик аввалги моделлардан анча фарқ қилсада, уларнинг ҳамма энг яхши сифатларини сақлаб қолган.

Электроагрегат машинасозлик заводи маҳсулот хилларини кўпайтириш билан бирга рўзғор асбоблари ишлаб чиқаришни ҳам оширмоқда. Корхона конвейеридан шаҳар номи билан аталган етти миллионинчи холодильник тушди.

БУХОРО «НАРЗАНИ»

Область физиотерапия касалхонаси дастлабки беморларни қабул қилди. Унинг корпуслари Бухородан бир неча километр наридаги «Ленин йўли» колхозининг территориясида қад кўтарган. Янги медицина шаҳарчаси хушманзара ям-яшил зонага жойлашган бўлиб, уч гектардан кўпроқ майдонни эгаллайди.

Касалхона қурилиши учун шу жойнинг танлаб олингани тасодифий эмас. Бу ерда исcиқ минерал сув манбаи топилган. Сув ўзининг таъми ва шифобахш хоссаларига кўра машҳур «нарзан»дан қолишмайди. Сув манбаи ёнида сув ва балчиқ билан даволаш бўлимлари очилган, физиотерапия кабинетлари жойлашган.

Янги саломатлик «фабрикаси» Зарафшон водийсидаги корхоналар ва хўжаликларнинг меҳнаткашларига хизмат қилади.

(ЎзТАГ).

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

БЕРЛИН. ГДР химия саноатининг 320 минг меҳнаткаши ўзининг профессионал байрамини пландан ташқари неча ўн миллион маркали маҳсулот ишлаб чиқаришдан иборат ютуқ билан нишонладилар. ГБСПнинг бўлажак X съезди шарафига авж олиб кетган социалистик мусобақада нефть химияси байроқдори — Шведтдаги комбинатнинг, тармоқдаги етакчи корхоналар — «Буна» ва «Лойна» химия комбинатларининг коллективлари пешқадамлик қилмоқдалар.

Химиклар куни муносабати билан Шварсхейдда (Котбус округи) бўлиб ўтган тантанали мажлисда тармоқнинг илғор ходимларига «ГДРда хизмат кўрсатган химик» фахрий унвонлари берилди.

∴ ∴ ∴

КОБУЛ. АДР ахборот ва маданият министрлиги Афғонистоннинг барча адабиёт, санъат ва маданият арбобларига мурожаат қилиб, 1981 йилги давлат мукофотларини олиш учун ўз асарларини тақдим қилишни таклиф этди. АДР партияси ва ҳукуматининг миллий адабиёт, маданият ва санъатни ривожлантириш тўғрисидаги сиёсати муносабати билан шундай қарор қабул қилинди, деб таъкидлайди Бахтар агентлиги.

∴ ∴ ∴

КАМПАЛА. Уганда ташқи ишлар министри Отема Алимади Уганда ҳукуматининг Совет Иттифоқи билан ҳамкорликни ривожлантиришга тайёрлиги тўғрисида айтди. У Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 63 йиллиги муносабати билан бу ерда ўтказилган қабул маросимида гапириб, иккала мамлакат ўртасидаги ҳозирги дўстона алоқалар Угандада шу йил декабрь ойида ялпи сайлов ўтказилгандан кейин янада ривож топади, деб ишонч билдирди.

МАМЛАКАТНИ ТАЛАМОҚДАЛАР

ЖАКАРТА. Ғарбнинг нефть монополиялари ҳар йили Индонезиядан қарийб 8 миллиард долларни «сўриб» олмоқда. Саноат ва энергетика масалалари билан шуғулланувчи парламент комиссияси раисининг ўринбосари Доносепутро халқ вакиллари кенгашида ана шуни маълум қилди. 60-йилларнинг ўрталаридан бошлаб ўтказилаётган «очиқ эшик» сиёсати натижасида мамлакатда ана шундай аҳвол вужудга келди. Доносепутро айтдики, Индонезия оролларига ўрнашиб олган «калтекс», «Станвак» каби ва бошқа Ғарб нефть монополиялари у ерда нефтни қайта ишлаш корхоналари қурилишига қасддан тўсқинлик қилмоқдалар.

Мамлакат жамоатчилиги қазиб чиқарилаётган нефтдан олинадиган даромадларни тақсимлашнинг Индонезияга мажбуран тиқиштирилган адолатсиз шартларини Индонезия халқининг фаровонлигини ошириш мақсадида қайта кўриб чиқилишини талаб қилмоқда.

Янги конституция тасдиқланди

БИСАУ. Миллий халқ мажлисининг бу ерда ўтказилган навбатдан ташқари сессиясида Гвинея —Бисау республикасининг янги конституцияси тасдиқланди.

Республика Давлат Кенгашининг Раиси Л. Кабрал сессиянинг якунловчи мажлисида сўзлаган нутқида бундай деди: бутун халқ муҳокамаси натижасида мамлакатнинг асосий қонуни қабул қилинди. Асосий қонун биринчи конституция қабул қилинганидан буён ўтган етти йил ичида гвинея халқининг ҳаётида рўй берган ўзгаришларни мустаҳкамлайди. Давлат бошлиғи янги конституция бутун халқнинг манфаатларини ифода этади ва миллий қурилишнинг ҳозирги босқичи талабларига мос бўлиб тушади, деб таъкидлади.

Сессия қатнашчилари 1981 йилги давлат бюджетини ҳам маъқулладилар.

Пушту қабиласининг азму қарори

КОБУЛ. Афғонистоннинг жануби-шарқидаги Нангархор вилоятининг маркази Жалолобод шаҳрида энг катта Пушту қабилаларидан бири — моманд қабиласи оқсоқоллари, бошлиқлари ва олий дин арбобларининг жирғаси (йиғилиши) бўлиб ўтди. Жирға қабул қилган қарорда қуйидагилар айтилади: «Покистон гиж-гижлаётган, АҚШ, Хитой бошқа реакцион ва эксплуататорлик режимлари қуроллантираётган ва тайёрлаётган бандитлик ҳуружларини амалга ошириш учун Афғонистон территориясига юборилаётган Афғонистоннинг барча ички ва ташқи душманлари Моманд Пушту қабиласининг душманларидир. Бу қабила ўзлари жойлашган районларда душманларнинг Афғонистонга қарши қўпорувчилик ҳаракатлари ва жосуслик ҳуружларига сира йўл қўймайди».

Совет қўшинларининг Афғонистондаги чекланган қисмлари, деб таъкидланади қарорда АДР ҳукуматининг илтимосига биноан ҳамда иккала мамлакат ўртасида дўстлик, яхши қўшничилик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома асосида мамлакатимизнинг территориал бутунлиги, миллий суверенитети ва мустақиллигини ҳимоя қилиш учун Афғонистонга келди. АДРнинг ички ишларига ажнабийлар аралашуви тўхтаганидан кейин совет қўшинларининг чекланган қисми ватанига қайтиб кетади. «Биз, Моманд қабиласининг вакиллари, — деб уқтирилади қарорда, — Совет Иттифоқи билан Афғонистон ўртасидаги дўстлик иккала давлат манфаатларига мос бўлиб тушади деб ҳисоблаймиз».

Ҳужжатда партия ва ҳукумат раҳбари Бабрак Кармалга давлат арбоби ва ўз юртининг ватанпарвари сифатидаги фаолиятига юксак баҳо берилади.

Афғонистонда барча диний ва мусулмонларнинг анъаналари ҳамда урф-одатларига риоя этилмоқда деб таъкидланади ҳужжатда ва шу муносабат билан ички ва ташқи реакциянинг мавжуд аҳволни бузиб кўрсатаётган ва ҳеч қандай асосга эга бўлмаган пропагандаси қатъиян рад этилади.

Пуштуларнинг Моманд қабиласига мансуб бўлган ҳар бир киши граждан хизматида ҳам, шунингдек ҳарбий хизматда ҳам мамлакатни ривожлантиришга ўз ҳиссасини қўшишга тайёр эканлигини изҳор қилади деб таъкидланади қарорнинг пировардида.

физкультура ва СПОРТ

• *Қуйи физкультура коллективларида*

«ДЎСТЛИК» КУБОГИ УЧУН

Тошкет тўқимачилик комбинати, «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси, ТашГРЭС, «Старт» стадионларида икки ҳафта давомида Тошкент область касаба союзлари Совети томонидан ташкил этилган кубок баҳслари бўлиб ўтди. Бу кубок баҳсларининг асосий ташкилотчиси аслида Болгария Халқ Республика Хасково области касаба союзлари Советидир.

Футбол бўйича ўтказилган бу турнирнинг дастлабки босқич мусобақаларида Тошкент шаҳри ва Тошкент областидаги корхоналар, қурилиш ва муассасалар, шунингдек, Иваново области ҳамда Фурманов шаҳарларининг энг кучли командалари иштирок этди. Шуни алоҳида айтиш керакки, бу турнирда Иваново области касаба союзлари Совети биринчилиги учун ўтказилган турнир ғолиби бўлган команда муттасил қатнашиб келмоқда.

Командалар бир неча группаларда баҳс юритишди. Ғолиблар кейин кўчма кубок учун ўзаро куч синашдилар. Финал учрашувида турнир меҳмони бўлган Иваново областининг командаси билан «Ташкентмясо» ишлаб чиқариш бирлашмаси футболчилари ўртасида муросасиз кураш бўлди. Бу кураш натижаси кубок Тошкентда қолиши ёки у бошқа областга олиб кетилишини аниқлаб бериши лозим эди. Жуда қизиқарли ўтган учрашувда «Ташкентмясо» ишлаб чиқариш бирлашмаси командаси ғолиб чиқди.

Учинчи ўрин учун ҳам кескин кураш борди. Бу совринли ўрин учун икки команда «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси ва Чирчиқ шаҳридаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективлари даъвогарлик қилишаётган эди. Шу икки команда ўртасида бўлган учрашувда учинчи совриндор аниқланди. «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг футбол командаси 2:1 ҳисобида ғолиб чиқиб, совринли учинчи ўринни эгаллади.

Турнирнинг тантанали ёпилиш маросимида Тошкент область касаба союзлари Советининг секретари М. Сафаров сўзга чиқди. У ғолиб командаларни самимий табриклаб, «Дўстлик» кубогини «Ташкентмясо» ишлаб чиқариш бирлашмасининг командасига топширди. Бу командага Р. Анненков тренерлик қилади. Команда ўйинчиларига қимматбаҳо совғалар ҳам тақдим этилди. Турнир якунида иккинчи ўринни қўлга киритган Иваново областининг командасига Тошкент область касаба союзлари Советининг ёрлиғи ва ёдгорлик совғалари топширилди. Учинчи ўринни эгаллаган команда область касаба союзлари Советининг ёрлиқлари билан тақдирланди. Шунингдек, энг яхши ўйинчилар аниқланиб, уларга ҳам мукофотлар топширилди. Тақдирланганлар орасида «Ташкентмясо» ишлаб чиқариш бирлашмаси командасининг дарвозабони Р. Милюшев, Чирчиқ шаҳридаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси командасининг ҳимоячиси А. Кузиков, Иваново областидаги Фурманов шаҳри командасининг ярим ҳимоячиси А. Тулбин, «Ташкенткабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси командасининг ҳужумчиси Ю. Кузьминлар бор эди.

Тренер ва мутахассислар Тошкент экскаватор заводи физкультура коллективининг инструктори А. Блинковни турнирнинг энг яхши судьяси деб тан олишди.

Турнир юқори савияда ташкил қилинди. У касаба союзлари физкультура коллективлари футболчиларининг маҳоратлари анча юксалганлиги, физкультура ташкилотлари ва раҳбарлари базаларни яхшилаш учун жиддий тадбирларни амалга оширганликларини кўрсатди. Турнирга республика тоифасидаги судья В. Кечинов раҳбарлигидаги ҳакамлар бригадаси хизмат кўрсатди.

Э. МУХТОРОВ,

Тошкент область касаба союзлари Совети методика кабинетининг мудири.

СУРАТДА: СССР спорт мастери, республика чемпиони Озода Аҳмедова.

Д. Михайлов фотоси.

• *Тани соғлик—туман бойлик*

УЗОҚ УМР СИРИ

Мен бу киши билан Тошкентдаги ҳаваскор югурувчилар клуби томонидан ташкил қилинган пойга вақтида танишдим. Маршрут Тошкент — Сергели — Тошкент бўйлаб танланган бўлиб, шу йилнинг октябрь ойида бўлган эди. Югуриш қатнашчилари тўқимачилик комбинатининг Маданият саройи олдида тўпланишди. Тўпланганлар орасида менга аввалдан таниш бўлганлар ҳам, ҳаваскор югурувчилар сафига янги келиб қўшилганлар ҳам бор эди. Мен уларнинг кўплари билан ҳаваскор югурувчилар клуби — Тошкент Фрунзе —Олмаота маршрути, Тошкентдан Чирчиқ, Ангрен Олмалиқ шаҳарларига ўтказилган югуриш пойгаларида бирга қатнашган эдим. Айни пайтда тўпланганлар орасида мен биринчи марта кўриб турган кишилар ҳам бор эди.

Қатъий қоида бўйича югуриш бошланганлиги ҳақидаги ҳуштак чалинди. «Самарқанд» автостанциясига қадар иштирокчилар бир хил тезликда югуриб боришди. Улар гўё олдинга чиқишни истамаётгандек эди. Бунинг устига ҳаво иссиқ эди. Шу туфайли ҳам тезлик юқори эмасди. Мен аста-секин олдинга ўта бошладим. Маррага етгунга қадар пешқадамликни қўлдан бермайман, деган ниятда эдим. Лекин Сергелига етганимда, мени бир биққи киши қувиб етди. Мен уни танимасдим. Биз анча масофани биргалашиб босиб ўтдик. Гоҳ у, гоҳ мен олдинга чиқардим. Тахминан 5 километр масофани шундай усулда босиб ўтдик. Шундан кейин ҳамроҳим тезликни ошириб, олдинга ўтиб кетди. Мен у билан маррада учрашдим. Шу ерда у ўзининг ҳаваскор югурувчилар клубига келиб қолиш тарихи, югуриш билан шуғулланиш туфайли бир қанча касалликлардан халос бўлганлигини сўзлаб берди.

Менинг янги танишим Қудратилла Исмоилов. У СССР қурилиш банки Тошкент шаҳар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари бўлиб ишлайди. Доимо бир жойда ўтириб ишлаш унинг қирқ ёшида жуда кўп касалликларга дуч келишига сабаб бўлди. Натижада у кўп вақтини шифохонада ўтказадиган бўлиб қолди. Қон босими ошди. Врачлар уни жиддий даволашга киришдилар. Лекин даволашнинг самараси яхши бўлмади. Шундан кейин у республика физкультура диспансерининг бош врачи Б. Франкка учрашди. У беморга ўпкани чиниқтириш учун махсус жисмоний машқларни бажаришни тавсия этди. Шундан бошлаб Исмоилов ҳар куни 30 минут вақтини даволаш физкультурасига сарфлай бошлади. Унга врач Д. Холманская кўмаклашиб турди. Орадан кўп ўтмасдан у Тошкентда ҳаваскор югурувчилар клуби мавжуд эканлигидан хабар топди. 1978 йилда клубга келди. Машғулотларни 200 метр масофага югуришдан бошлади. Тўрт ой мобайнида у масофани аста-секин узайтириб икки километрга югурадиган бўлиб қолди.

Қудратилла Исмоиловнинг соғлиғи яхшиланди. У бир ҳақиқатни ўзича такрорлай бошлади. Ҳар жиҳатдан соғ ва бардам бўлиш учун албатта курорт ва пансионатларга бориб дам олиш, ҳар хил дори-дармонларни ичиш шарт эмас экан. Агар меъёрида югуриш билан шуғулланилса, бу ҳар қандай доридан яхши фойда берар экан. 1980 йилнинг май ойида 10 километрли масофага ўтказилган пойгада қатнашди. Яқинда эса 42 километр масофага ўтказилган пойгада иштирок этди.

Шуниси диққатга сазоворки, Қудратилла Исмоилов шу йилдан бошлаб совуқ сувда чўмилишни машқ қила бошлади. Мен унга ҳазиллашиб: «Бундан кутган асосий мақсадингиз нима?» деб савол берган эдим, у: «Бу спорт билан бутун умр шуғулланиш, умримни узайтириш ниятидаман», деб жавоб берди.

Дарҳақиқат, мен унинг сўзларини эшитиб, кекса донишмандларнинг фикрларини хаёлимга келтирдим. Улар агар соғлом бўламан десанг, югуришни унутма, дейишган. Айни пайтда югуриш кишининг ақлий фаолиятини ҳам яхшиланишига ёрдам беради. Ҳаваскор югурувчилар клубининг аъзолари шунинг учун ҳам мунтазам равишда югуриш билан шуғулланмоқдалар.

Ю. КОЖУХИН.

СПОРТ МАЙДОНЛАРИДА

Тажриба етишмади

Баскетбол бўйича мамлакат биринчилигининг олий лигасида қатнашаётган Тошкентнинг «Университет» командаси навбатдаги икки учрашувни Москва шаҳрида ўтказди. Дастлабки куни ҳамшаҳарларимиз мамлакатимиздаги энг тажрибали клублердан бири бўлган «Динамо» командаси спортчилари билан куч синашдилар. Учрашув 106:81 ҳисобида майдон эгаларининг фойдасига ҳал бўлди.

Орадан бир кун ўтганидан кейин тошкентлик баскетболчилар ўтган йилги мамлакат чемпиони Марказий армия спорт клуби командасининг спортчилари билан майдонга чиқишди. Бу сафар ҳам ҳамшаҳарларимизга маҳорат етишмади. Улар учрашув давомида уюшқоқлик билан ҳаракат қилишларига қарамасдан, яна мағлубиятга учрадилар — 68:104.

Қўмондон хотираси соврини учун

Черкасси шаҳрида Совет Иттифоқи Қаҳрамони, машҳур саркарда Черняховский хотира соврини учун дзюдо кураши бўйича ўтказилаётган Бутуниттифоқ турнир спортчилари орасида жуда машҳур. Бу сафарги беллашувларда ҳам мамлакатимиздаги барча иттифоқдош республикалар, Ленинград ва Москва шаҳарларининг энг кучли спортчилари иштирок этишди. Шуни қувонч билан айтиш керакки, бу беллашувларда Тошкентдаги «Динамо» кўнгилли спорт жамиятининг вакили И. Хусаинов юксак маҳорат кўрсатди. У 71 килограммгача оғирликда бўлган полвонлар баҳсида биринчи ўринни қўлга киритди. Шу жамиятнинг яна икки вакили Н. Қурбонов, С. Литаевлар эса умумий якунда иккинчи ўринни эгалладилар. И. Хусаинов спорт мастери нормативини бажаришга муваффақ бўлди.

Тепловозчилар ютуғи

Туркманистондаги Мари шаҳрида «Локомотив» кўнгилли спорт жамияти марказий Советининг ГТО кўпкураши бўйича биринчилик беллашувлари бўлиб ўтди. Баҳсларда Октябрь революцияси номидаги Тошкент тепловоз вагон-ремонти заводининг вакиллари яхши натижа кўрсатишди. Улар умумий якунда ҳаммадан кўп очко тўплаб, биринчи ўринни эгалладилар.

Анҳор шаҳримиздаги «Меҳнат», «Спартак», «Меҳнат резервлари» каби спорт жамиятларининг сув спорти секциялари қатнашчилари учун маҳорат ошириш базаси бўлиб қолди. Бу ерда кўплаб мусобақа ва машғулотлар ўтказилади.

СУРАТДА: «Меҳнат» жамияти байдаркачилари навбатдаги машғулотда.

М. Нуриддинов фотоси.

• *Маданият уйларида*

ТЎГАРАКЛАРДА ИШ ҚИЗҒИН

Йўлдош Охунбобоев номли шаҳар маданият уйида янги ўқув йили бошланиши билан тўгаракларнинг иши жонланиб кетди. Ҳозир маданият уйида ўндан ортиқ тўгарак ишлаб турибди. Дуторчилар ансамблига Абдусамат Илёсов, рубобчиларга Дилшод Убаев, миллий рақс тўгарагига республикада хизмат кўрсатган артист Учқун Ғаниев, хор группасига Ўролбой Раҳимов раҳбарлик қилади. Улар шу кунгача бир қанча миниатюра ва юморларни ўрганиб, ўз мухлисларига эга бўлдилар. Халқ театрига тажрибали режиссёр Шавкат Умаров раҳбарлик қилади. Халқ театри ўтган давр мобайнида бир неча пьесаларни саҳналаштириб, ўз мухлисларининг олқишларига сазовор бўлди.

Абдусамат ака Илёсов бошлиқ дуторчи қизлар ансамбли ҳам яхши фаолият кўрсатмоқда. Уларнинг сафида 70 дан ортиқ қатнашчи бор. Улар ҳар байрамда янги концерт программаларини санъат шайдоларига намойиш қиладилар. Ансамблнинг якка хонандаси Зайнаб Мирзаева санъат мухлисларига яхши таниш.

— Дилшод Убаев бошлиқ рубобчилар сафида 40 та қатнашчи бор. Улар ижро этадиган ўзбек ва халқ куйларидан «Тановар», Андижон полкаси, «Гулноз», «Гўзал», «Гўзал Фарғона». «Русская калинка» куйлари жозибали чиқиб, мухлислар завқ билан тинглайдилар,— дейди маданият уйининг ҳаваскорлик ишлари бўйича методисти Кифоят Абдуллаева.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/XI да **Шошма қуёш.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА—14/XI да **Тўйдан олдин томоша,** 15/XI да **Тошкентнинг нозанин маликаси.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/XI да **Тўй муборак, қари қиз,** 15/XI да **Чандиқлар.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **«Шимпанзелар цирки» аттракционининг гастроллари** (19.30).

КИНО

14 НОЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ЮРАКДАГИ ИЗ» — **Қозоғистон.**

«СУД ОЛДИДА» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли.**

«АРАЛАШИГА» — **Пионер.**

«ҲАЁТИМИЗ ҚОМУСИ» — **Ҳамза номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ПОЛИЦИЯ КОМИССАРИ АЙБЛАЙДИ» — **Санъат саройи** (16.30, 18.15, телефон 44-39-51).

«РЕВАНШ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ОКЕАНДАГИ ОДАМЛАР» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20).

«ИЗҚУВАР» — **К. Ерматов номли** (20.45).

15 НОЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ЮРАКДАГИ ИЗ» — **Қозоғистон.**

«СУД ОЛДИДА» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли.**

«АРАЛАШИГА» — **Пионер.**

«ҲАЁТИМИЗ ҚОМУСИ» — **Ҳамза номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ПОЛИЦИЯ КОМИССАРИ АЙБЛАЙДИ» — **Санъат саройи** (16.30, 18.15, телефон 44-39-51).

«РЕВАНШ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ОКЕАНДАГИ ОДАМЛАР» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20).

«ИЗҚУВАР» — **К. Ерматов номли** (11, 14, 17, 18, 20.00, телефон 24-22-66).

«ГАПЛАШИБ ОЛАЙЛИК, АКА...» — **К. Ерматов номли** (20.45).

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
17 ноябрь соат 19.00 да СССР биринчилиги учун
«ДИНАМО» (Минск) — («ПАХТАКОР») (Тошкент)
командалари ўртасида
ФУТБОЛ

Энгельс номли Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институти томонидан **Нурматова Малика** номига берилган 008916 номерли йўқолган
ДИПЛОМ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

«Ташхлебторг» 39-магазинининг йўқолган
ШТАМПИ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 ноябрь соат 20.00 да 16 ва 23 ноябрда соат 17.00 ва 20.00 да

ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ, ДАВЛАТ ХИЗМАТ КЎРСАТГАН «ЯЛЛА» ВОКАЛ-ЧОЛҒУ АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Бадиий раҳбар—Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ФАРРУХ ЗОКИРОВ.

Билетлар соат 14.00 дан сотилади.

ТОШКЕНТ ОТЧОПАРИДА

ҲАР ЯКШАНБА КУНЛАРИ
ЧОПҚИР ОТЛАР ПОЙГАСИ УТКАЗИЛАДИ.

Отчопарда: тотализатор, буфет, аттракцион, от прокати ишлайди.

Метронинг «Собир Раҳимов» станциясидан автобуслар қатнайди.

ЯНГИ РЕКЛАМА БЮРОСИ

Чилонзор район, Чилонзор кўчаси, 85-уйда
(кўкрак хирургияси институти қаршисидаги 9-қаватли бинода)
ЯНГИ РЕКЛАМА БЮРОСИ ОЧИЛДИ

Бу бюро Тошкент шаҳрида ва мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларида турар жойларни алмаштириш, уй ва мебель сотиш тўғрисида эълон бериш учун аризалар қабул қилади.

Реклама бюроси ҳар куни (якшанбадан ташқари) **соат 9.00 дан 18.00 гача ишлайди. Танаффус соат 13.00 дан 14.00 гача.**

ТОШКЕНТ «СЕРВИС» ФИРМАСИ.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«Главташкентстрой» «Таштранспецстрой» трестининг

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН МЕХАНИЗАЦИЯ УЧАСТКАСИГА

экскаватор, бульдозер ва труба ётқизувчи механизмларнинг машинистлари; автогрейдерчилар, токарлар, темирчилар, шофёрлар, электр пайвандчилар, автослесарлар.

Меҳнат ҳақи—ишбай ва вақтбай мукофотли. Оилаликларга навбат билан квартира берилади. Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

МУРОЖААТ УЧУН АДРЕСЛАР:

Марказий пункт — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона

Ленин район пункти— Т. Шевченко кўчаси, 56-уй.
Октябрь район пункти— У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
Чилонзор район пункти —Чилонзор массиви, 2-квартал, 3-уй.
Ҳамза район пункти— М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй.
Фрунзе район пункти — Ш. Руставели кўчаси, 62-уй.
Куйбишев район пункти— К. Маркс кўчаси, 59-уй.
Киров район пункти— Энгельс кўчаси, 89-уй.
С. Раҳимов район пункти —Қорасарой кўчаси, 270-уй.
А. Икромов район пункти— 22-квартал, 13-уй.
Сергели район пункти— район ижроия комитети, Совет Армияси майдони.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

14 НОЯБРЬ—ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси.

17.40 «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Усталар шаҳри». Бадиий фильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Жасорат». 20.00 СССР халқ артисти Н. Ткаченко ижросида романслар. 20.30 «Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари». Пенза областидаги «Ардинский» совхозининг чорвачилик комплекси коллективи ҳақида. 20.45 «Бугун кечқурун—Фернандель» туркумидан телевизион бадиий фильм. «Даҳшатли тун». «Италия —Франция). 21.30 «Время». 22.15 «Эрмитаж». XVIII аср иккинчи ярмида Франция санъати. 22.45 «Дунё воқеалари». 23.00 «1980 йил қўшиқлари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Спартак» — СКА «Ростов-Дон». Танаффус пайтида (22.45) — «Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.45 «Мерос қолган қаср». Ҳужжатли фильм. 24.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 Болалар учун мультфильм. 18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари». 19.00 «Партия ташкилотларида ҳисобот ва сайловлар». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Ўзбекистон Композиторлар союзининг пленуми. Программада С. Юдаков, М. Тожиев, Ф. Яновский, С. Жалилнинг симфоник асарлари. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон Композиторлар союзининг пленуми. Программада С. Юдаков, М. Тожиев, Ф. Яновский, С. Жалилнинг симфоник асарлари. «Баҳор» концерт залидан трансляция пайтида ёзиб олинган. 21.30 Москва. «Время». 22.15 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 22.45 «Эртага премьера». Кинокўрсатув (рус.). 23.50 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Немис тили. 20.55 «Сарой таклиф қилади» (рус.). 21.25 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Чизма геометрия. 22.25 «Музли зулматни ёриб». Телевизион бадиий фильм (рус.).

15 НОЯБРЬ—ШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси.

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.15 «Буратино кўргазмаси». 10.45 «Ота-оналар, Сизлар учун». 11.15 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик». 11.45 Халқаро конкурслар лауреати Д. Алексеев ижросида Ф. Лист ва И. Брамс асарлари (фортепьяно). 12.25 «Ҳаракат хавфсизлиги учун». 12.55 «Жаҳон халқларининг ижоди». 13.25 «Спортлото»нинг 46-тиражи. 13.40 «Эртанги кун келади». Икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, РСФСР Олий Совети депутати Т. С. Мальцев ҳақида телевизион ҳужжатли фильм. 14.30 «Эрмитаж». XVIII аср иккинчи ярмида Франция санъати. 15.00 «Дунё воқеалари». 15.15 Болалар учун телевизион бадиий фильм. 16.40 «Ҳамдўстлик». Телевизион журнал. 17.10 «Адресимиз — Совет Иттифоқи». Белоруссия бадиий коллективлари иштирокида программа. Минскдан олиб кўрсатилади. 17.40 «Ҳайвонот оламида». 18.40 Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати. 19.10 Мультфильмлар программаси: «Простоквашинодан уч киши», «Сеними, шошмай тур!». 19.35 «Гюлли Чохели куйлайди». Фильм-концерт премьераси. 20.20 «Хусусий шахс». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 21.30 «Время». 22.15 «Останкино» концерт студиясида спортчилар — Москвада бўлиб ўтган XXII Олимпиада ўйинларининг қатнашчилари билан учрашув. 00.15 Янгиликлар.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

20.45 «Чин қалбдан». Москва область милицияси ходимлари билан учрашув. 23.00 «Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 Фан ва техника соҳасида 1980 йил СССР Давлат мукофотининг лауреатлари. 24.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Янгиликлар. 10.10 Телевизион миниатюралар театри. 10.55 «Сўз кетидан сўз келар». Мактабгача ёшдаги болаларни рус тилида сўзлашишга ўргатиш. 11.15 «Ўзбекистон спорти». 11.45 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Т. Хасанов ва В. Абдуллаев концерти (такрорий). 12.25 «Мени топ, Лёня!». Бадиий фильм. 13.40 «Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида». Ўзбекистон ССРда Финляндия маданияти кунлари. 14.25 «Актёрлар ва роллар». Ўзбекистон ССР халқ артисти Муҳаббат Йўлдошева.

Тошкент шаҳар ижроия комитети халқ маорифи Бош бошқармаси, А. Икромов район халқ маорифи бўлими ва Маориф ходимларининг район касаба союз комитети 186-боғча мудираси Т. Шамсиевага турмуш ўртоғи
Содир АСҚАРХУЖАЕВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»), — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши —32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги —32-57-83: совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19: фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар—33-29-70; эълонлар бўлими —33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

14 НОЯБРЬ, 1980 й. Р—17802. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Б—2273. 9